УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Виходить у Вівторок в Едмонтоні під ч. 10012-109 Стріт.
Річна передплата $2.00
Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Phone 25708.

Vol. XIII. No. 30. Edmonton, Alberta, Tuesday, July 23, 1940. Едмонтон, Алберта, вівторок,23. липня, 1940. Число 30. Рік XIII.

Президент Розвелт Номінований на Третій Речинець

В Шикагу відбулася минулого тижня конвенція демократичної партії для вибору кандидата на президента Злучених Держав. Серед загального підйому зістав номінований президент Френклин Розвелт на третій речинець.

В першім голосуванні Розвелт дістав 946 голосів, чотири інші кандидати разом 148 голосів. Кожний з чотирьох кандидатів один по другім відтягнулися й тим чином номінація пройшла одноголосно.

У пятницю Розвелт прийняв номінацію. У радіовій промові до конвенції, виголошеній з Вашингтону, президент заявив, що швидкий розвій світових подій заставив його прийняти номінацію.

Це перший раз в історії Злучених Держав, що президент зістав іменований на третю каденцію. Дотепер був звичай, що президенти справували свій уряд найвище через дві каденції, або через вісім років. Розвелт відступив від тої традиції.

Кандидатом на заступника президента вибрано на конвенції секретаря рільництва Генрі Валласа.

Кандидатом републиканської партії є Вилкі. Вибори відбудуться цеї осени.

ФРАНЦУСЬКИЙ УРЯД ПРО ПОЛІТИКУ ФРАНЦІЇ

Французький міністр заграничних справ Бодуен заявив, що Франція складає з себе всяку відповідальність за те, що "може статися" внаслідок зірвання дипльоматичних звязків з Британією. Бодуен докладніше не сказав, чого він сподіється.

Часопис Парі-Соар характеризує будучу заграничну політику Франції як "ні чуттєву, ні гуманітарну а реалістичну." Далі пише: "Дотепер Франція оглядалася на Англію й Америку. Це більше не повторится. Франція буде европейська і континентальна."

БРИТІЙЦІ ЗНИЩИЛИ ІТАЛІЙСЬКІ ТОРГОВЕЛЬНІ КОРАБЛІ

Швидкі британські літаки напали в суботу на італійську воєнну базу Тобрук у Лібії й затопили кілька перевозових кораблів з ґазоліною, харчами й амуніцією. Адміралія повідомила про страшні експльозії на кораблях з ґазоліною.

ЗМІНА В БРИТІЙСЬКІЙ КОМАНДІ

Британія відповіла Гітлерові на його "мирові пропозиції" приспішеними оборонними приготуваннями і назначенням нового начального вожда.

Одинокою офіціяльною відповіддю було проголошення, що генерал-лефтенант сер Елан Брук, герой боїв у Франції, зістав назначений головним вождом армій на Британських Островах. Підчас боїв у Фляндрії він був командантом другого корпусу британської експедиційної армії.

Ґен. Брук перебрав верховну команду від ґенерала сер Едмонда Айронсайда, який зістав піднесений до ранґи полевого маршала. Ґен. Айронсайд залишився на лісті активної служби і буде вжитий як дорадник або дістане командне призначення. Ґенерал вайкавнт Ґорт, що був начальним вождом британських експедиційних сил у Франції, зістав іменований ґенеральним інспектором військ у вишколі.

ПОВІТРЯНІ БОЇ НА ЗАХОДІ

Повітряне міністерство в Лондоні повідомило в неділю про сензаційну перемогу шістьох британських летунів над 80 німецькими літаками.

Бій тревав 75 мінут над Анґлійським Каналом у неділю пополудні. Коли Німці напали на анґлійські кораблі, шість швидких британських кораблів кинулися на ворога і прогнали 40 німецьких бомбовиків і 40 бойових літаків, причім один німецький літак був зістрілений і кілька ушкоджених.

В суботу й неділю Британці зістрілили 24 ворожих літаків над Анґлією і на анґлійських водах.

Ґен. Перкс командантом І-ої Канадійської Дивізії

В Оттаві проголошено дня 16 липня, що ґенерал-майор Г. Р. Перкс (нагороджений хрестом Вікторії) зістав назначений командантом Першої Канадійської Дивізії. Обнявший цей пост, він став наступником ґен.-лейтнанта А. Г. Л. МкНотона, що тиждень тому обняв команду британських військ.

Дотепер ґен. Перкс командував 2-ою інфантерійською бригадою, що є частиною І-ої Дивізії; його тепер заступив підполк. А. Е. Поттс.

24 Нелегальних Організацій у Канаді

В доміняльнім порляменті виложено спис 24 організацій, які уряд проголосив нелегальними організаціями на основі канадійських приписів про охорону держави.

З того списку довідуємося, що нелеґальні організації мали 80,730 членів, тобто таких, що мали членські леґітимації і платили вкладки.

Найбільшою з нелегальних організацій є комуністична, яка мала 18,000 членів. Організація канадійських фашистів мала 4,000 членів і стільки німецький Бунд.

Цікаві є цифри про комуністів. Український Робітничо-Фармерський Дім (Турфдім) мав 8,000 членів, тобто майже половину всього комуністичного членства. Це найбільша нелегальна організація в Канаді. Фінляндська комуністична організація числила 7,000 членів а на решту 3,000 членів складалися всі інші національности. Молодеча Комуністична Ліга Канади мала 3,000 членів.

Канадійська Українська Федерація Молоді мала також 3,000 членів. Аж таке страшне моральне знищення серед нашої молоді ширять комуністичні агітатори.

З інших комуністичних органiзацій, захованих під невинними на око назвами вичисляє урядовий звіт такі: Канадійська Робітнича Оборонча Ліга 5,000 членів, Ліга Миру й Демократії 5,000. Члени тих організацій є одночасно членами комуністичної партії.

Російський Робітничо-Фармерський Клюб мав 3,000 членів. Хорватське Культурне Стоварищення 2,500 членів.

Цікаво, що в звіті не подано числа членів польської комуністичної організації, хоч наприклад у Вінніпеґу польські комуністи мають свій мурований дім. Видно, польські комуністи настільки хитрі й настільки добрі Поляки, що волять замішатися між інші групи, щоб не опоганювати комунізмом імени свого народу.

Британці стратили 13 кораблів

В тижні, що покінчився 17 липня, аліянти й невтральні держави стратили, як подає британська адміраліція, 22 кораблі поємности 114,137 тон. У тому числі було 13 кораблів британських.

ГОЛОД ЗАГРОЖУЄ 35 МІЛІОНАМ В ЕВРОПІ

Представник Американського Червоного Хреста, Джан Малоні, заявив, що вже в листопаді цього року коло 35 міліонів европейського населення знайдеться в страшнім голоді. Малоні доказував цифрами, що европейське хліборобство внаслідок війни дуже занепало. До того причинилась також невідповідна погода. Деякі краї, як ось Норвеґія, Данія, Голяндія, Бельґія та інші, діставали половину своїх харчів з заморських країв. Тепер вони відтяті від заморських довозів і вони стоять перед поважною загрозою голоду.

БРИТІЙСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА ФЛЬОТА ТЕПЕР БІЛЬША ЯК БУЛА ПЕРЕД ВІЙНОЮ

Мимо того, що британська торговельна фльота понесла деякі втрати від ворога, вона дотепер не то що не зменшилася, а противно, від початку війни збільшилася. Це сталося завдяки новозбудованим кораблям а також завдяки воєнним здобуткам.

Минулого тижня Німеччина випустила була свій звіт, в якому зазначує, що по кінець червня вона знищила 4,329,213 тон британських кораблів. Британські джерела відповідають на це, що ті німецькі числа побільшені щонайменше вчетверо.

Обчислення Ассошіейтед Прес виказують тонажу кораблів, що їх затопили Німці від початку війни по день 14 липня на 932,158 тон.

Як почалася війна, Ллойд (британська асекураційна агенція) мав зареєстрованих кораблів Британської Імперії на 21,001,025 тон поємности, а та тонажа складалася з 8,977 кораблів — парових і моторових — від 100 тон вгору.

Війна знищила 243 британських кораблів; залишилося за Британією 8,834 кораблів з поємністю 20,069,767 тон. Але тут не включені нові британські кораблі, що їх спущено на воду вже в часі війни, а також кораблі, що перейшли під опіку Британії від часу як Німці напали на Норвеґію, Данію, Бельґію та Голяндію, та з часу підписання французько-німецького перемиря. А всі ті кораблі, взяті разом, представляють величезну торговельну фльоту.

В Алберті гниють сіна.

ВІСТИ З ДІЄЦЕЗІЇ

НЕ БУДУТЬ БОМБАРДУВАТИ МІСТА РИМУ

Подають з Риму, що британський уряд повідомив Папу, що признає священний характер Риму й тому, наскільки це буде можливе, Британці Риму бомбардувати не будуть, щоб не ушкодити його релігійних памяток і установ. Те запевнення передав Св. Отцеві британський міністр до Ватикану Д'Арсі Осборн.

Чорчил заповідає довгу війну

В своїй радієвій промові до цілого світу англійський премієр Чорчил заповів, що війна буде тривати щонайменше ще два роки, аж доки гітлерівська Німеччина не буде побита. Він казав, що Англія не боїться німецької інвазії. Хай пробує Гітлер захопити Анґлію, а побачить, яку відсіч він дістане від Англійців, говорив Чорчил. Англія є першим народом в Европі, що зустріне волю націстів боротись такою ж самою власною волею до боротьби. Англійці будуть обороняти кожної хати, кожного села. Вони волять, щоб Лондон обернувся в руїну, ніж мали б його віддати Німцям без боротьби, казав він. Далі він з гордістю заявив, що Анґлія не буде входити з націстами в жадні переговори, та не буде від них просити ласки. Англія вміє виявляти ласку іншим, а не сама її просити, казав він.

Дня 12 липня, на празник св. Петра й Павла, Їх Преосвященство відправили Архиєрейську Службу Божу в Канорі, Саск., а при кінці виголосили празничну проповідь; відтак відбулася процесія з Найсвятішими Тайнами навколо церкви.

Увечері того дня Їх Преосвященство посітили церкву в Кизеві, Саск. У неділю, 14 липня, Їх Преосвященство відправили архиєрейську Службу Божу в Доброводах, Саск., після Служби Божої виголосили проповідь та взяли участь у торжественній процесії з Найсвятішими Тайнами.

Ввечері відбулася Архиєрейська Візитація церкви в Олеша, Саск.

ЖЕРТВИ, ЩО ВПЛИНУЛИ ДО ЕПИСКОПСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ ВІД УКР. КАТОЛ. ПАРОХІЙ

Церква Пресв. Евхаристії в Іст Килдонан, за липень $5.00
Церква св. Петра й Павла, Летбридж, Алта., за Червень $6.60
Церква в Ґернсей, Саск. $10.00
Церква Пресв. Евхаристії, Геффорд, Саск., ... 24.50
Церква св. Димитрія в Кридор, Саск. $20.00
Церква св. Николая в Кридор, Саск. 18.75
Церква св. Духа в Орлові, Саск. 18.00
Церква Вознесення в Витковi, Саск. 6.00
Церква св. Петра й Павла в Албертон, Саск. ... 6.00
Церква Введення П.Д.М. в Гeффорд, Саск. 3.00

Всім жертводавцям складаємо щиру подяку.

Епископська Канцелярія.

'МИРОВІ' ПРОПОЗИЦІЇ ГІТЛЄРА

Дня 19. липня Гітлєр виголосив у райхстаґу 96-мінутову промову, в якій виступив з давно заповідженою "пропозицією мира", для Великої Британії.

Торкнувшись німецько-советських взаємин Гітлер впевняв, що вони є "унормовані раз на все ясним розмежуванням інтересів".

Обговоривши коротко причини кампанії в Польщі, Норвеґії і Бельґії та Голяндії, Гітлер впевняв, що "нема причини продовжувати війну". Він звертається востаннє до Великої Британії з "мировою пропозицією", однак це мусить бути "німецький мир". Він промовляє до Британців не як побідник, що предкладає капітуляцію, але як побідник, що пропонує приємливий мир.

Колиж Британія відкине його пропозицію, то Британська Імперія "буде знищена'.

Гітлер сказав, що "Чорчил почав бомбардувати мирне населення в Німеччині" і додав: "Дотепер я ще не відповів на ті бомбардування... але як прийде моя відповідь, то буде страшна для міліонів людей. Чорчил раз виїмково повинен мені повірити щодо цього".

"Міліони німецьких жовнірів, говорив Гітлер, призначені взяти участь у тій кінцевій битві проти ворога... Кінець війни буде означати цілковите знищення одного або другого противника", і він — сказав Гітлер — знає, що ним буде Велика Британія."

Промова Гітлєра зовсім не викликала враження в Лондоні. Англійська преса назвала її балаканиною Гітлєра на стару моду, а англійський уряд уважає, що вона не заслугує на відповідь.

Москва Зажадала Большевицького Уряду в Румунії

Румунський уряд дістав в суботу советську ноту, в якій Москва "висловила бажання", щоб у Румунії був сформований "народній уряд" на подобу Литви, Латвії й Естонії. В ноті сказано, що такий уряд є конечний для "поправи відносин" між Советами й Румунією.

З авторитетних румунських джерел подали, що король Кароль зараз звернувся за порадою до Німеччини й Італії.

В дипльоматичних кругах є тієї думки, що советська нота є спробою впливати на внутрішні справи в Румунії.

У звязку з тим московське радіо змінило тон на "приязний" до Румунії й тепер уже обороняє Румунію перед мадярськими посягненнями на Семигород.

Румунський міністр заграничних справ Манойлеску відбув конференцію з дипльоматичними представниками Німеччини й Італії в їх літній резиденції в Констанці над Чорним Морем.

Одночасно король Карло відбув нараду з заступником премієра Йонеску, воєнним міністром ґен. Ніколеску й ще форм штабу Таєнеску з справі оборонної лінії здовж ріки Прута.

У невтральних колах є думка, що советська увертюра тепер покаже, до якої міри Німеччина й Італія зможуть або схочуть помогти Румунії.

70 центів є початковою ціною зимової пшениці

Першим проголошенням ціни нового врожею є заява міністра торговлі МекКиннона, який оповістив, що початкова ціна за бушель зимової пшениці Но. 1 в Онтеріо виносить 70 центів, тобто стільки, що в минулих роках.

Ґарантована ціна за яру пшеницю буде подана за день або два.

42 голивудські актори — комуністи

Конґресовий комітет Даєса у Злучених Державах, який досліджує діяльність комуністів, націстів і фашистів, дістав спис 42 найвизначніших фільмових акторів у Голивуді, які стоять дуже близько до комуністичної партії. 60 процент з них є членами партії а решта жертвує гроші і дає іншу підтримку комуністичній справі.

Перший рейд на Палестину

Напочатку минулого тижня ворожі літаки виконали рейд на палестинський порт Гайфу. Бомби наробили деякі шкоди в місті та вбили кілька осіб. То був перший райд на Святу Землю від початку війни.

Большевики остаточно прилучують балтійські землі

З наказу червоної армії в неділю відбулись в Литві, Латвії і Естонії вибори нових парляментів. До виборів допущено тільки одну лісту, складену по вказівкам присланих з Москви комісарів. Ці нові парляменти мають заявитись за "тісніший звязок" прибалтійських держав з Москвою, себто за прилученням їх до СССР. Ліста очевидно перемогла й мабуть уже за тиждень буде проголошене включення Литви, Латвії й Естонії як союзних республик до СССР.

По головних містах тих держав тепер уже панує російська мова і звичаї. Кореспонденти чужих держав доносять, що міста втратили свій чистий вигляд, а населення перестало одягатись так, як дотепер. У моду входить розхрістаний одяг, який большевики вважають признакою революційности.

Номінальні уряди тих держав ще існують і впевняють, що надалі затримають автономію, очевидно таку саму як мають інші т. зв. советські республики.

В Західній Канаді мабуть в Алберті, побудують коштом $9,000,000 фабрику для виробу хемічних матеріялів на війну.

Кілька Важних Пояснень щодо Майбутньої Обовязкової Реєстрації

Як у вашім виборчім окрузі проголосять день і місце реєстрації, ви обовязані піти до назначеного пулу, виповнити даний вам квестіонар і підписати його.

Квестіонар обовязані виповнити всі мешканці Канади, котрим скінчилося 16 років життя в день перед реєстрацією або давніше, мужчини й жінки, одружені чи самітні, горожани з уродження чи натуралізовані, чи нарешті чужинці.

Якщо ви не зареєструєтесь або подасьте в квестіонарі неправдиві відповіді, підпадаєте до $200, або карі до трьох місяців арешту, або і гривні й карі. Така сама кара ожидає вас, коли б ви намовили когось, щоб не зареєструвався або перешкодили комусь зареєструватись.

Від реєстрації звільнені тільки: законні сестри, військові в канадійській армії, маринарці й авіяції, а також люди, що перебувають в домах для божевільних, в арештах або в таборах для полонених чи інтернованих. Ті, котрі скінчили 16 років віку по реєстрації, ті що перестали належати до вищезгаданих заведень, а також особи, що вернулися до Канади з заграниці — мають зареєструватися найдалі до 30 днів.

Реєстрація потреває — як ми зрештою вже пояснили були в останньому числі — чотири дні. Пули будуть урядувати від 8 години рано до 10 години вечора кожного дня.

Закінчиться реєстрація наприкінці серпня.

Все, що ви маєте зробити підчас реєстрації, то відповісти на лісту запитань на реєстраційній картці. Реєстратор опісля підписує виповнену вами картку, потверджуючи тим правдивість ваших відповідей. Підписує її також його заступник.

Якщо дана особа хвора або з інших причин не може зайти до пулу, її може відвідати охотник — заступник реєстратора, й виповнити для неї і в її присутности картку та зробити все інше потрібне.

Мають бути видані дуплікати реєстраційних карток для самітних мужчин або бездітних вдівців від 19 до 45 років віку, й вони будуть зачислені до категорії мілітарного вишколу; їх відтягне до тієї категорії місцевий суддя.

Обовязком кожної особи буде ввесь час носити при собі реєстраційний цертифікат (посвідку), який вона дістане підчас реєстрації. Тим цертифікатом вона має виказатись як того зажадає поліційний урядник. Коли б дана особа не могла виказатись таким цертифікатом, підпаде гривні $20 — за нехтування розпорядку носити при собі ідентифікацію.

Накінець — кожна особа, що подружиться або змінить місце перебування, має про це повідомити, найдалі до 14 днів, доміняльного статистичного урядника в Оттаві.

Австралійці затопили італійський кружляк

Британська адміраліція оповістила 19. липня, що австралійський кружляк "Сидні", 6,830 тон, наскочив з фльотилею торпедовців на два італійські кружляки на північний захід від грецького острова Крета і затопив 5,009-тоновий італійський кружляк "Бартольомео Колеоні". Другий кружляк утік.

Британський торпедовець врятував 250 італійських моряків з залоги, яка нормально числить 500 матросів.

Адміраліція повідомила також про страту британського торпедовця, який зударився серед мряки з другим кораблем і затонув. 17 моряків пропало, інших врятувано.

БРИТАНІЯ ЗАПРОТЕСТУВАЛА ПРОТИ ТАКОЇ НЕВТРАЛЬНОСТИ

Дня 16 липня британський уряд повідомив Швецію, що він вважає позволення, яке Швеція дала Німцям — перепускати їх військо до і з Норвеґії через свою територію, за серіозне зломання невтральности. Про це повідомив британський парлямент Ричард Батлер, підсекретар заграничних справ.

Норвезькі політичні кола заявляють, що їх уряд на еміґрації в Лондоні також вислав до Стокгольму подібний протест.

МОСКВА ПЕРЕВОДИТЬ БОЛЬШЕВИЗАЦІЮ БУКОВИНИ

Москва довго не ждала з большевизацією північної української Буковини.

В Чернівцях формують орґани советської влади.

В усіх 250 селах краю орґанізують сільські совети. Разом 5,000 людей беруть участь в тій акції.

Дня 10. липня був у Чернівцях зїзд сільських советів, який вирішив про розподіл поміщицьких земель і про спис збіжжя та інших засобів поживи.

Чи знов дають Польщі українскі землі?

Телеґрами із Швайцарії подають, що німецький уряд запросив советського делеґата на конференцію в Берліні у справі відбудови польської держави.

На ту конференцію Німці закликали також польських лідерів з Варшави.

Телеґрама з Лондону подає, що Німці заявили, що за страту польського "коридора", Шлеска, а мабуть і Познанщини вони дадуть Польщі частину українських земель, отже мабуть Лемківщину й Холмщину.

Пропала славна субмарина

Британська адміраліція повідомила про страту субмарини "Семон" з 40 людьми залоги.

670-тонова субмарина була 18 грудня близько великого німецького корабля "Бремен", якого не сторпедувала з огляду на міжнародне право. Пізніше затопила торпедою німецький кружляк "Ляйпціґ" і ушкодила кружляк "Бліхер".

Пшениця в Алберті йде в колоски. На Піс Ривері вже висипалася.

Певні відомости з СССР

(ДОПИС З ЕВРОПИ)

Цікаво читати й перечитувати листи, що їх знайшли були Фінляндці у мертвих советських вояків підчас недавньоминулої советсько фінської війни.

Поза звістками родинними в тих листах з дому головне місце займають господарські справи. Про платню родинам змобілізованих мало говориться, може тої платні часто зовсім не дають.

"Я довідалася, на двох з сином платитимуть лиш 80 рублів цісячно" — це зовсім малі гроші, бо по офіційному курсу коло 8 долярів, але вдійсности далеко менше.

В іншім місці та сама жінка турбується: "напиши, заспокой мене, чи ж дали тобі нарешті теплий одяг?", бо як усім відомо, дуже багато червоноармійців позамерзали від нездатности большевії одягти своїх вояків у грудневі морози, коли СССР підступно напав на Фінляндію.

Взагалі в царстві червоних нездар гостро бракує найнеобхідніших річей. В кожнім листі є про це згадка. Ось витяги:

"Купили собі пантофлі, як у батька, за 20 рублів; лиш число 43 пощастило здобути; чи добрі будуть, не знаю. Прийдь приміряти, тоді свято буде" — пише робітниця з Ленінграду, сподіваючись привабити чоловіка таким рідким щастям як пантофлі... дарма, що приходиться брати й завелікі — аж 43 число! аби не прогавити нагоди.

Побут на загарбаних Західно-Українських Землях (З.У.З.) та на Білорусі показав затурканим червоноармійцям, що за межами їхнього большевицького "раю" є все, чого їм бракує та ще й до-схочу, та ще й дешево. Ось кілька рядків з листа до брата (дата 6. грудня, 1939):

"...Я теж брав участь у звільненні Західньої Білорусі від панського гнету й був у боях, але ранений не був. Був у місті Вильно, чудове місто і все було дешеве, але не було грошей щось купити. Як прийдемо разом додому, то багато про що знайдемо розмову."

Звістка про те, що в "буржуазнім пеклі" кожний може одягнутись, блискавкою облетіла всю "щасливу соціялістичну батьківщину". Батько одного з вояків у листі радить синові:

"...Купуй штани, або якесь убрання, що там тобі потрібне, довідайся, тобі там видніше, ну а ми не можемо знати, що там ще є..."

Вельми зворушливо читається дописка дівчинки. В листі жінки до свого чоловіка-вояка, дівчинка-школярка, їхня донечка, дописала такі слова: "Любий тату, напишіть чи там є зошити; а як є, то привезіть мені, або хоч бумаги" (паперу). І любе дівча з Чернигівщини прикрашує свій клаптик убогого сірого паперцю двома охайно намальованими квіточками. Коли б вона мала добрий папір, то напевно з тої дівчинки вийшла б видатна малярка.

Робітниці з Ленінграду звичайно пишуть про умовини праці: "...ладу в нас на фабриці немає; лиш до обіду працюємо; а буває, що й зовсім дома залишаємося. Але лихо ізза електричного току. Прийдеш на працю, три години попрацюєш, та вже й до дому. А останнього часу що-через-день "виходний" (себто працюють що другий день). Але й таку роботу не всі мають. "...я була одержала працю, та день відробила й більше не пішла. В бараках треба було прибирати; вірь мені — важко й огидно працювати, самі чоловіки там — все молоді й лежать там без діла та зачипають. Яка я була рада, як день скінчився"...

А в іншому листі селянка пише чоловікові про домашні справи і, на моє здивування, лиш в однім листі є згадка про худобу — корову й свині, та й то вельми поплутано, може навмисне для цензора. Колхозниць звичайно цікавить справа поділу врожаю, який, як відомо, ділять між членів колхозу (гуртове господарство), в залежности від того, скільки днів у році працював та його родина. Ділять, відомо, після того, як віддано московському урядові більшу частину врожаю як податок за землю, заплата за трактори і зворот ріжних авансів — гірше як було за панщини.

Зпід Ростова пишуть червоноармійцеві: "Нам може дадуть по кільограму (збіжжя) та по 200 грамів соняшникового насіння". А з Полтавщини, де в рр. 1917-18 давали вязальницям денно 16 кільограмів пшениці за працю, тепер пишуть воякові: "А в Андрія 400 трудових днів і одержав він за них по півтора кільограма за день."

Отже не спромоглися комуністи в СССР знищити в людях почуття приватної власности, не змогли обернути селян в колхозну комашню. "Кожний працює по змозі, а одержує по потребах" — виявилося також брехнею, як і "вся земля селянам без викупу". Бо зза ті 20 років часу здерли московські червоні посіпаки з селян податками та ріжними реквізиціями більше ніж та земля варт. Та й далі деруть.

А що гроші і власність серед народу не зникли, видно хоч би по крадіжках, про які говориться в кожному другому листі:

"Батька хотіли судити за півтори вязки соломи, яку він узяв, коли вартував коло трактора, а Гаврюшка його зловив і загрожував батькові посадити його на три роки до вязниці."

Селяни крадуть у колхозах за прикладом партійних керівників, про яких говориться в однім листі: "Я тобі напишу про розтрату в районовому союзі, як я довідаюся точно, хто розтратив", або в листі з іншої місцевости: "Голова замотав колгоспних грошей 2,700 карбованців."

А як господарять ті голови в колгоспах, в однім листі говориться таке: "Але в колгоспі в нас лихий стан. картоплі погноїли більше як 300 мераків, прядиво-плоскінь теж погноїли, а коли що скажеш проти, то він дуже сердиться й 'зажимає' критику", — пише жінка зпід Глухова.

Ось у таку то халепу вскочили наші селяни. А все тому, що їх темні батьки послухали дурних брехонь про українську владу і в листопаді 1918 року зробили повстання проти законної й правдивої української гетьманської влади.

("Наш Стяг"). П.К.

Помер український маляр Олександер Третяків

Помер у Парижі український маляр, Олександер Третяків, ще в місяці лютні.

Один із передових українських малярів у Франції, Третяків залишив щирий біль і смуток у тих всіх, що його на еміграції знали, чи як чоловіка, чи як маляра.

Народився він у Ніжині, в 1896 році. В 1917—1921 роках брав живу участь у визвольній українській боротьбі проти московського наїзника. По невдачі, перейшов із Українською Армією до Польщі й таборів. Вийшовши з табору, удався до Кракова, де вписався до Академії Красного Мистецтва.

Впродовж майже чотирьох років вивчив мистецтво й скінчив академію, виходячи лавреатом. В 1926 році удався до Парижа де продовжав своє навчання студіювання париських музеїв та французьких майстрів. Виставляв й малював багато. Виставляв спершу з групою українських париських малярів, опісля в Салоні Незалежних та в Осіннім Салоні.

Двічі виставляв у Львові, на виставці українських мистецтв із Франції, яку, за ініціятивою маляра Перебийніса, організував Український Національний Музей, що й набув кілька його праць.

Вибивався головно, як знаменитий пейсажист і автор "натюр-морт". Своєї кисти пробував теж і в портретах, малюючи цілу низку портретів провінціяльних французьких поетів і письменників, поміж якими треба згадати недавнього лавреата одної літературної нагоди, поета Філаса Лебеґа.

Хорий на груди від довгих років, Третяків перебув останні роки головно на провінції, по санаторіях, доїзджаючи час-до-часу до Парижа. Та стан його здоровля погіршився в останніх місяцях..

Перевезений до Парижа, він там і помер 27. лютня в лічниці Ляеннек.

НОВИНКИ

Турки будуть боротися

Турецький премієр Рефік Сейдам заявив, що Туреччина буде мілітарно боротись з кожною чужою силою, яка захоче влізти на територію Туреччини. А Туреччина нині не те, що колишня згнила отоманська імперія, перестерігав він. Водночас він гострими словами накидався на тих дипльоматів, що при помочі фальшивих документів хочуть доказати начеб Туреччина плянувала напад на Совети. До тих дипльоматів належить німецький амбасадор до Туреччини фон Папен. Сейдам говорив, що заходи тих дипльоматів мають на цілі привести до конфлікту між Туреччиною і Советами.

Гітлер і Мусоліні остерігають Мадярів

З Мінхену, в Німеччині, повідомляють, що Гітлер і Мусоліні остерігли Угорщину, щоб сиділа тихо і в теперішній момент не забурювала Балкану своїми домаганнями до Румунії.

Це ще не значить, що оба диктатори відмовляють Мадярам права жадати земель від Румунії. Вони, як показує телеграма, не хотять цього тепер, але в майбутньому можуть їй навіть доручити атаку проти Румунії.

Німеччина 'охороняє' Данію, Норвеґію й Швецію

Др. Алфред Розенберґ, ідеольоґ політики Гітлера, оповістив в Берліні плян "Німецького Союзу" до якого мають належати Данія, Норвеґія й Швеція.

Він сказав, що малі держави тепер мусять піддатися під охорону великих держав. Мала держава, говорив він, може відказатися щоб над нею панувала друга мала держава, але інша річ опіка великої держави, як ось охорона Німеччини над цими скандинавськими державами.

Він не включає Фінляндії, яка лишається покищо одинока демократична держава в Европі.

Про Литву, Латвію й Естонію, які захопив Сталін, він промовчав.

НІМЕЦЬКІ ЖОВНІРИ В ЕСПАНІЇ

Американці, які втекли з Франції до Еспанії, оповідають, що бачили в Еспанії тисячі німецьких жовнірів в уніформах і механічно узброєних. Бачили як "тисячі жовнірів" візджали з панцирними автомобілями до Більбао й Барсельони. А один Американець бачив у Мадриді більше свастик як у Німеччині.

Непевне положення в Сирії

З Сирії доносять, що Англійці загрозили окупацією тієї території, як би таможня залога й адміністрація пробували в який небудь спосіб помагати Німцям і Італійцям. Англійська команда зажадала від французького штабу передачі 500 літаків, що там були зібрані для відбиття можливого італійського нападу. Німецькі джерела повідомляють, що Французи відказались це зробити та що Англійці почали обкидувати тамошні летовища бомбами.

Туреччина й Ірак порозумілись між собою та видали заяву, що підтримують незалежність Сирії, якщо б місцеве населення проголосило себе независимим від Франції.

Большевизм на Литві

З приходом більших збройних сил Сталіна на Литву, тамошні большевики стали ставити щораз то більші домагання.

Тепер вже жадають злуки Литви з Москвою.

Поправді така злука є вже на ділі, але Москва хоче ще формальної злуки.

Голосували за виключенням Чемберлейна

На конґресі Англійської Федерації Майнерів, що відбулася минулого тижня в Блекпул, в Англії, внесено було резолюція з домаганням, щоб британський уряд виключив з міністерського кабінету бувшого премієра Чемберлейна і його колеґ. Та резолюція однак перепала. За нею голосувало 161,000 майнерів, проти неї — 430,0000.

ВЖЕ ПОГРОЖУЮТЬ І ШВАЙЦАРІЇ

"Голосник Мусолінія", Вірджініо Ґайда, помістив у "Голосі Італії", пересторогу на адресу швайцарської преси за те, що вона не хвалить як слід воєнних успіхів італійської збройної сили, а коли навіть подає італійські звідомлення, то побіч них подає також анґлійські звідомлення й лишає читачеві, щоб він сам собі вибрав, котре хоче. Так не повинно бути, каже Ґайда, а швайцарська преса, коли знає, що для неї добре, повинна дивитись більше реально на світ і бачити, що діється з іншими державами, зокрема з малими.

УЕНЕРІВСЬКИЙ ПРОВІД У ЛОНДОНІ

Наспіла непровірена вістка, що провід групи УНР покинув Францію підчас німецької офензиви у Франції й перенісся до Лондону. Дозвіл на вїзд до Англії мав виєднати польський уряд.

Японія все більше перехиляється до тоталітаризму

Минулого вівтірка адмірал Йонаї зложив японському цісареві резиґнацію свого кабінету. Цісар його резиґнацію прийняв, потім покликав князя Фумішаро Коное й поручив йому створити новий кабінет. У середу Японія мала вже нове правління під головуванням Коное.

Це нове японське правління піде ще далі втертим вже шляхом у сторону тоталітарного устрою, а в заграничних справах — на дальші підбої.

Советські війська в Карпатах?

З Букарешту доносять, що великі відділи советської армії які зайняли були північну Буковину, відійшли до Галичини. Їх там мали розмістити здовж галицько-мадярської границі. У звязку з тим знову поширилися чутки, що советський уряд зажадає для себе Карпатської України на випадок як би Гітлер і Мусоліні хотіли робити новий переділ територій на Балкані і взагалі в південно-східній Европі. Кажуть, що Мадярщина сильно занепокоєне тими плянами.

Ротшільди привезли до Злучених Держав дорогоцінностей на $1,000,000

В Европі від давна вже була велика й багата жидівська родина Ротшільдів. Вона вела свої банки в Австрії, Франції й Лондоні, позичаючи гроші великим бизнесовим установам та державам. Але як Гітлер захопив у 1938 році Австрію, австрійська родина Ротшільдів приневолена була вивтікати з того краю. А як упав Париж у руки Німців то й французьку родину Ротшільдів постигла та сама доля. На днях приїхав до Злучених Держав голова тієї французької родини і привіз з собою самих дорогих каменів (самоцвітів) на $1,000,000. Його імя— барон Едвард Ротшільд.

РЕЛІГІЯ ЗАБОРОНЕНА У ВИЩИХ ШКОЛАХ НІМЕЧЧИНИ

В цілій Німеччині заборонено вчити релігію у вищих школах. Заборону видав націстичний міністр освіти. Давніше ця заборона обовязувала також у всіх народніх школах.

Замість релігії професори мусять учити про "вищість німецької раси."

НЕ ВІЛЬНО КРИТИКУВАТИ ОФІЦЕРІВ У СОВЄТАХ

Ґазетам, що їх видає Ліга Комуністичної Молоді в СССР (Комсомол), заборонено критикувати військових старшин і армію взагалі. Команди військових частин мають відповідати тільки перед своїми штабами, а не перед партією чи публикою.

30 потягів советського війська їде на Далекий Схід

Віродостойні подорожні, що приїхали 15-го липня з Европи до Шанґаю і їхали через Владивосток, оповідають, що бачили щонайменше 30 потягів наладованих советським військом, в дорозі на Далекий Схід.

Цю новинку політичні круги лучать з донесеннями, що Манчукуо, яке є під японським протекторатом, вислало до Москви ноту, протестуючи проти повторюваних інцидентів здовж манджурсько-московської границі.

ЛІВІ ПРИ РОБОТІ У ФРАНЦІЇ

Деякі чужинецькі кореспонденти, які виїхали з Франції, доносять, що у Франції у підпіллі працюють ліві групи, які готовляться до революційного виступу проти уряду Лявалля. По деяким вісткам страх перед такою революцією спинює Гітлера перед наступом на Анґлію. Він боїться, щоб у розгарі наступу на його тилах не вибухла революція у Франції.

ФРАНЦІЯ ПЕРЕВОДИТЬ "ЧИСТКУ"

Французький уряд Петена, що приняв фашизм у Франції, почав заводити там фашистівські звичаї. На днях він звелів арештувати 20 французьких журналістів і публіцистів, вбільшості жидів, які були пропаґаторами крайнього соціялізму і комунізму.

Забороняють Жидам навіть дружитися

Мадярська партія націстів внесла такий законопроект у мадярському парляменті, в Будапешті, який не тільки має намір заборонити Жидам в Угорщині їздити автомобілем, акушерити, вивішувати угорський прапор, торгувати з селянами та підписувати який небудь урядовий документ, але й забороняє майже всім Жидам навіть женитися та виходити замуж.

Коли б цей законопроект став законом, то тільки найстарший син у жидівській родині міг би женитися, а найстарша дочка виходити замуж. Хто ж з Мадярів узяв би собі за жінку Жидівку, то став би записаний Жидом.

Також Жиди з мадярськими назвищами мали б позмінювати свої назвища назад на жидівські. Заграничним Жидам не можна вїздити до Угорщини.

В Манітобі і Алберті заповідається гарний урожай. Саскачеван не дописав через посуху на півночі, а на півдні через посуху і коники. В Алберті пропали збіжжя в полудне-во-східній частині, як Тейбер, Кутс, Кардстон і Стірлінг, де була посуха і коники.

О. Кисілевська.

Над Чорне Море

(З моїх мандрівок.)

Вже така моя вдача, що над усе, чого люди добиваються, прагнуть, бажають, — мене потягає широкий світ, а насамперед ті його частинки, де живуть наші люди. Ось чому, діставши в руки пашпорт, що дозволяв мені дістатися до Румунії, я не вдоволилася побутом на Буковині, а постановила поїхати туди, де живуть потомки нашого козацтва — на Басарабію — над Чорне Море.

Знайомі, що почули про ці наміри, вповні одобряють їх, але якось таємничо додають: "Гарно там, але дорога не легка!"

Не вірю. Як же так? Чей же є залізниця, є авта — якаж може бути "тяжка дорога"?

А все таки довелося згадувати, що мої добрі приятелі мали трохи рації.

Їду з пригодами.

Вже на самому черновецькому двірці біля кас так глітно, що годі дотиснутися. Це — кудись їдуть вояки й замість того, як у нас, щоб один взяв білет для всіх, — кожний з них купує окремо.

Душуся в хвості певно з годину, проклинаю свій нерозум, що не взяла карти в місті. А коли нарешті добилася до віконця, довідуюся, що до Басарабії треба купувати карту при іншому вікні, заперед якого мене якраз передтим післали сюди. А най же вас!

Білет дістаю в останній хвилині. В поспіху відбираю решту грошей, яка чомусь є значно менша, ніж належалося б, але це вже дрібниця! Добре, що вскочила до потягу якраз хвилину перед тим, як він рушив у дорогу.

Та не штука дістатися до потягу, але де сісти? Вози набиті подорожніми, а тут — ніч, хочеться передріматись. Переходжу з місця на місце: всюди повно. Але заглядаю до одної переділки — на диво не бракує місця! На лаві спить собі якийсь добродій; по пияцькій пиці я певна, що підхмелений. В ногах і в головах розсілися вигідно двоє мужчин. На другій лаві один добродій. Малий, може 10-12 літній хлопчик стоїть біля вікна.

Без надуми входжу зі своїми невеликими клуночками. Але не встигла переступити поріг, як малий, що стояв біля вікна, кидається на мене, рве газету з кишені, розстібає ґудзики плаща. Добродій, що сидів на лаві, хапає малого за руки й кричить до мене: "Не входіть! Бачите, веземо божевільних!"

Можете собі уявити, як скоренько опинилася я за дверми!

Стацію-дві їду в сусіднім переділі, стиснена, як оселедець у бочці. Товариство добірне: жидки з приємним запахом цибульки, співучі жовніри. А з відділу, де мене так негостинно приймили, доносився дійсно божевільний вереск нещасної дитини.

Щойно по півночі здобула вигідніше місце й змогла трохи задрімати.

Ледви стало благословитися на світ Божий, коли чую клич кондуктора: "Пашкани! Пашкани!"

Ми на доволі великій, але зовсім нечепурній стації. Рух, біганина. До потягу впихається ще маса подорожніх. Де вони помістяться?

Але це мене вже не бентежить. Уже день, а я маю добре місце біля вікна й можу оглядати околиці.

Басарабський степ.

Зовсім інший світ!

Зникла дійсно "зелена", прекрасна, чепурна Буковина. Зачинаються степи, — широкі, рівні, далекі... На обрію ген-ген ще вряди-годи зявиться смужка лісу; часом ще підніметься хвиля лагідних, мало замітних горбків; ліниво переплине болотнистра річка, — а там знов рівно, скільки око загляне.

Степи — найбільше зарослі травами (цього літа їх спалило сонце); на них декуди — сіно в низеньких широких копичках, а найбільше пасовища з отарами білих овечок, черідами товару, який пасуть пастухи-чабани.

Зрідка села, міста, розложені здебільша не купою, як у нас, а розтягнені попри широкі й довгі вулиці. Хати великі, ліплені з глини, з очеретовими покрівлями; а помимо того доволі чепурненькі, часто з вигідними віддашшями спереду, або й круґом хати.

Ближче до сіл — лани збіжжя, зовсім спілого, але дивно низенького, нашому збіжжю так сказати б "по-коліна". За те кукурудзи дуже гарні; Єаджені рідко, розрослись буйно на великих просторах. Прегарно виглядають лани соняшників у квіті.

З більших стацій по дорозі минаємо чепурне велике місто Яси, де, як каже переказ, спочивають тлінні останки нашого славного гетьмана Івана Мазепи.

І знову — степи, степи...

Уявляю собі які прегарні мусять вони бути весною, коли ці, нині поровклі, трави є зелені та в цвіту. Зачинаються теж виноградники, які чим ближче до Акерману, тим їх більше.

Кишенів.

Біля полудня доїздимо до Кишенева. Нагадую про нього тільки те, що колись то тут були страшні й криваві жидівські погроми.

Кондуктор каже висідати, бо потяг не їде далі, а на другий прийдеться ждати 12 годин.

Спершу не хочу вірити, біґаю від урядника до урядника (всі розуміють українську мову, а говорять московською). Питаю:

— Може є який поспішний потяг?

— Нема...

— Може іншою дорогою можна поїхати?

— Ні, треба ждати.

Що тут робити?

Питаю, де є переховальня клунків.

— Нема... Просіть реставратора нехай прийме.

Так і роблю. Моя мала валізочка зникає під лавкою буфету. Але ті, що їхали з великими клунками, скриньками, не можуть їх так примістити.

З перону їх проганяють — і бачу, як по великих проханнях і торгах їм дозволяють зложити свої клунки великою купою посеред ждальні І-ої кляси перед величезним, уквітчаним образом Спасителя. Виглядає він наче бічний престіл у церкві з трьома хрестами наверху і з засвіченою лямпадою.

Треба йти оглядати місто. Вулиці широчезні. Маса крамниць, крамничок, шиночків. Є й великі, багаті крамниці при головних вулицях.

В трамваях майже виключно жінки кондуктори в сірих одностроях, у ґегарних шпаках, подібних до військових. Не лиш вулиці, але й долівка трамваю засмічена; головно папірчиками від трамваєвих тикетів, бо там є звичай, що кондукторка не перештемплює тикета, а відриває кінчить його; те саме робить і контрольор — перший ,другий і т. д. І так поки доїдете до кінця, вам у руках лишиться тільки спогад про білет, зате долівка воза вкрита наче снігом.

Цікаво мені було теж побачити таке, що в інших країнах давно вже щезло не лиш з міст але й із сіл. А саме: бачила я високий віз, навантажений меблями, а тягнули його не коні й не мотор, а здоровенні воли.

На жаль не знала я, що в місті є дуже цікавий музей, тому з примусового побуту в Кишеневі не винесла стільки користи, як могла була.

Находившися по саду та по місту тай з огляду на те, що мені ще прийдеться не спати одну ніч в залізничому возі, наймаю кімнатку в готелі й пробую переспатися.

Не довго це вдається, бо скоро лиш добре повечоріло, будить мене дика музика з готелевого ресторану. Мабуть нема більш "музикального" міста в Басарабії, а може й у всій Румунії, як Кишенів!

Йду вулицею, а тут з одної й другої сторони (видно, там — що хата, то шинок, "ресторан", кімната до снідань, каварня, чи щось подібне!) — чуємо музику: ґрамофони, фортепяни, скрипучі скрипки, крикливі флети — все що хочете. А до того всього цій музиці супровожає ще й 'спів' підпитих гостей; а денеде й крик пяного авантурника, що його "виставляють" з ресторану. Неприємний запах алькоголю занечищує воздух навіть на вулиці. А за шинквасом видно хитрі, але завжди тверезі обличчя рисових-господарів, які вміють своїми труночками доводити дурних ґоїв до втрати майна, а що гірше — здоровля й чести; самі ж при тім ніколи в тій отрує не люблються. Не дармо ж тут здибаємо таких ось пасажирів, як отсе вчора я бачила.

— Далеко ще до двірця? — питаю продавця овочів, що розложив свій крам при дорозі.

— Близько, але все таки раджу вам — візьміть "звощика" (візника), бо небезпечно вночі самій дамі запускатися в пусті й темні вулиці, — погане часом трапляється.

Слухаю доброї ради, а їдучи на двірець, по дорозі з радістю й гордістю згадую наші культурні села, що викидають горілку й усякі алькоголі зпоміж себе та переводять протикоршемні плебісцити.

Зітхаю.

Коли ж то це отверезіння докотиться буйною хвилею аж сюди — на Басарабію?

(Далі буде.)

Новинки з Канади

РОБОТОДАВЦІ НЕ БУДУТЬ ЗМУШЕНІ ПЛАТИТИ РОБІТНИКАМ ПІДЧАС ЇХ ВИШКОЛУ

Минулого тижня вся канадійська преса подала була новинку з Оттави про те, що канадійське правління наложило на роботодавців зобовязання заплатити тим своїм робітникам, що будуть покликані на військові 6-тижневі вправи, повну платню в часі їх відсутности.

То була помилка.

Оттавський ґазетний репортер Чарлс Бишоп подав до преси 16. липня звідомлення, що молоді мужчини, котрі тепер затруднені в бизнесі або промислі а котрі будуть покликані в недалекій будучности на 6-тижневий військовий вишкіл, дістануть від роботодавців запевнення, що після вишколу повернуться назад до своїх зайнять.

Одначе роботодавці не є зобовязані платити своїм робітникам за час їх військового вишколу. Такого розпорядження канадійське правління до видало, бо коли б видало, то воно могло б на певні бизнеси і промисли відбитися дуже відемно. Відомо є, що багато бизнесових і промислових інституцій в Канаді не роблять аж таких зисків, щоб були всилі понести такі тяґарі. Зрештою, всі особи покликані на військовий вишкіл дістануть платню з державної каси, а також опіку та все інше злучене з військом.

В парляменті зроблено виразну заяву, що звичайно платня, яку побирає неперманентна міліція, буде відноситися й до тих, що будуть покликані відбути короткоречинцевий військовий вишкіл.

Вдодатку до повищого мін. Ґардинер заявив, що для багатьох канадійських юнаків будуть зроблені певні винятки відносно часу, коли мають вони відбути свою військову повинність. Наприклад, фермерський син або фермерський робітник у часі жнив може дістати позвіл відбути вишкіл скоріше або пізніше. Це саме буде відноситися й до робітників у промислі: держава не покличе їх до військової служби, якщо вони будуть більш видатні в фабричній індустрії.

Албертійські муніципали домагаються продовження Пшеничної Ради

Минулого тижня мали свої збори в Едмонтоні відпоручники Західньої Юнії Муніципалів. На своїх зборах у середу та юнія ухвалила резолюцію з домаганням від домініяльного правління негайної акції відносно збуту цьогорічних пшеничних зборів а також за держання Канадійської Пшеничної Ради й відповідної мінімальної ціни пшениці.

Град на півдні Алберти

В околиці Летбридж в південній Алберті в багатьох розкинених полосах була минулого тижня туча. Ґрадові кулі завбільшки тенисової галки збили засіви, повибивали в сотках мешкан вікна та наробили інших спустошень.

Приморозки ушкодили бараболю

І. Скеннел, федеральний інспектор у Вінніпеґу для управи картоплі підраховує, що приморозки в червні ушкодили картоплю у степових провінціях і збір буде о третину менший.

Зі Злучених Держав спроваджувати бараболі не поплатиться з причини, що курс канадійського доляра нижчий від американського. З того слідує, що ціна бараболі буде цього року висока.

Дощі в центральній Алберті

У вівторок і середу йшов майже постійно дрібний дощ у середущій Алберті а також на Піс Ривері. За ті два дні в більшости околиць впало того дощу на 1 цаль.

Вирівнуйте залеглости!

КОРОЛІВСЬКА КОМІСІЯ КОШТУЄ КАНАДУ ПОНАД ПІВ МІЛІОНА ДОЛЯРІВ

Домініяльний уряд назначив був два роки тому королівську комісію, завданням якої було прослідити фінансовий та економічний стан провінцій, накреслити найвідповіднійший спосіб співпраці між домінією і провінціями, розділити видатки та дати інші поради як найкраще протиділати ріжним лихам.

Та королівська комісія коштує дотепер домінію $533,000.

$97,255 видано в роді платень і видатків для пятьох комишинерів, $34,496 заплачено двом правним дорадникам, а інших видатків було $419,849, включаючи $251,779 платень. Комісія вела свою працю понад два й пів року.

Д-р Й. Сіроа, останній предсідник комісії, одержав $16,125 платні й $5,626 на видатки; проф. Енгус дістав $16,900 платні й $7,095 на видатки; д-р Р. А. МекКей $19,450 платні, $1,009 на життя й $5,456 на подорожуючі видатки; Й. В. Дейфо не прийняв платні, однак дістав $4,025 на подорожуючі видатки. Всі ті особи належали до королівської комісії.

Головний суддя Ровел, предсідник комісії в перших десяти місяцях її існування, дістав $2,800 на життя і $1,130 на подорожуючі видатки.

Й. МкҐ. Стюарт з Галифаксу, один з правних дорадників, одержав $18,900 належитостей і $2,315 на подорожі; його заступник дістав $12,145 платні й $1,260 на подорожуючі видатки.

Інші видатки були такі: комунікаційна обслуга $4,304; ріжне $18,631; платні $251,779; професійна обслуга $11,132; ренти $5,452; друки й папір $76,787; фрейт і експрес $691; подорожуючі видатки $37,936; видатки на життя $13,161.

Британія потребує більше канадійського сира

Домініяльний міністр хліборобства, Дж. Г. Гардинер, дістав повідомлення від британійського уряду, що Англія бажає закупити в Канаді так багато сира, як тільки можна дістати.

Вивіз канадійського сира до Англії вже тепер осягнув великого розміру. Згідно угоді, Канада мала вивезти до Англії 1,500 тон (великих — 2,240 фунтів тона) в місяці травні та 3,000 великих тон в червні. Канадійська Рада Молочних Продуктів, знайшла можливим вислати аж 6,000 великих тон сира, замість 4,500 тон.

Згідно угоді, Британське Міністерство Постачання, погодилося закупити в Канаді 35,000 великих тон сира до 30. листопада цего року. Та як бачимо, це міністерство рішило закупити значно більше сира, й платить 14 центів за фунт, в Монтреалі.

З іншого боку, немає виглядів щоб збільшився попит на канадійське масло. Масло в Англії тепер видають в малій кількости на картки, чотири унції тижнево на особу, а людей заохочують вживати більше марґарини, яку виробляють там у великій кількости. Так довго, як Англія буде мати подостатком марґарини, вона не буде купувати масла.

З огляду на таку ситуацію, ті фармері що можуть доставляти своє молоко до фабрик сиру, найліпше зроблять коли використають цю нагоду. Молочарні також добре знають, що надмірний виріб масла за теперішнього часу, не принесе їм великих прибутків. Більше сира, й менше масла, це має бути гаслом як фармерів так і власників молочарень, бо таке поступовання приведе до усталення добрих цін на молочні продукти.

НЕ ХОТІВ ПРИСЯГНУТИ — СТРАТИВ РОБОТУ

Артур Джогенссон, урядовець департаменту міських шляхів у Венкувері, відмовився зложити присягу на вірність королеві, бо "бо його сумління" на таке не позволяє. За те втратив роботу. 3,500 других міських робітників зложили таку присягу.

Боронив про-націста — може стратити джаб

В Медисин Гет суд засудив минулого тижня Филипа Вирта на 7 місяців вязниці за його вислови, які могли ослабити льояльність до Його Величества Короля. Цього 43-літнього чоловіка боронив у суді адвокат Семюел Шорт, що рівночасно є міським солиситором. За те тамошній відділ Канадійського Леґіону Ветеранів вніс проти нього зажалення до міської ради й зажадав усунення його з посади. Леґіон узасаднив своє зажалення тим, що людина, яка занимає публичний уряд, не повинна обороняти чоловіка з про-націстичними нахилами.

Шорт борониться тим, що кожному горожанинові прислугує право на оборону, а Шорт, як адвокат, вважав за свій обовязок виступити в обороні чоловіка, котрий віднісся з тим ділом до нього.

В зажаленні Леґіону кажеться однак, що Шорт боронив винуватця в невластивий спосіб, применшуючи свідчення всіх свідків крім одного.

Міська рада не винесла ще в тій справі свого рішення, однак ще раз повернеться до неї.

Пашпорт до Злуч. Держав

Хтонебудь відтепер хоче їхати до Злучених Держав мусить мати пашпорт, як колись в Европі. Пашпорт видає — Департамент Заграничних Справ, Оттава.

На один рік коштує один доляр, на 5 років, пять долярів. Треба виповнити папір, який дістанете на стації, або в банку. До просьби долучіть дві знимки. Оттава тепер прямо завалена тими просьбами і подають, що 60,000 осіб в Канаді жде на свій пашпорт. Тому треба бути дещо терпеливим, коли зараз не дістанете.

Як пашпорт прийде, треба піти до американського конзуля і взяти з собою ще три знимки. Віза є даром. Але конзуль докладно випитує, пощо і нащо хто хоче їхати до Стейтів. Колись було не легко їхати туди — тепер таки тяжко.

Цього року туристика зі Злученими Державами майже перервана. Хоча Канада не жадає від Американців пашпортів, вони чогось цього року не їдуть сюди, як звичайно. Війна всьому перешкаджає.

ПРОГІБІЦІЯ В ПРИНС ЕДВАРД АЙЛЕНД

Населення провінції Принс Едвард Айленд порішило 10,426 голосами проти 8,861 затримати далі прогібіцію. Це одинока канадійська провінція, де обовязує заборона продавати алькогольні напитки.

Канадійці купують воєнних марок на $2,000,000 тижнево

Дост. Й. Л. Илслі сказав 16 липня, що Канадійці відгукнулися більш ніж сподівано на зазив уряду купувати воєнні щадниці марки й цертифікати.

Він признав, що правління рахувало на можливість продажі тих марок і цертифікатів на $1,000,000 тижнево, але люди купують їх удвоє стільки.

По кінець червня (за пять тижнів) видано понад 200,000 цертифікатів на номінальну вартість $12,700,000.

Так ділає нація, свідома своїх обовязків.

Стримано видавання горожанських паперів

В оттавськім парляменті заявив державний секретар Пер Касґрейн, що уряд стримав видавання канадійських натуралізаційних паперів до часу, аж буде розглянена ціла справа натуралізації.

Початково він стримав видачу натуралізаційних паперів для ворожих чужинців, але пізніше розтягнув цю заборону на всіх чужинців.

Стримання натуралізації сталося через воєнні події в Европі, діяльність "пятої колюмни" і впливи, які війна мала на чужі краї.

Буревій над околицею Мелвил, Саск.

Буря великої сили навістила в середу вночі саскачеванський дистрикт Мелвил. Буревій приніс дощ, град і заподіяв великі шкоди. Вітрюга виложила телефонічні стовпи і через те нема ще докладних вісток про розміри шкоди.

На північ від Валдрон і на схід від Мелвил град заняв пас землі в сторону Бенґар і Етвотер і вибив збіжжя на 100 процент. Град випав також на північ від Мелвил на просторі 2 і пів милі ширини і 4 милі довжини. В містечку впав зливний дощ. 30 миль на захід градова буря цілковито знищила збіжжя на просторі чотирьох миль вширину і 9 миль довжиною, на північ від Гоббард через Айтуну до Келліґер. Град лежав по ровах через 10 годин грубою верствою. Потерпіло багато будинків а в айтунській школі було вибито 125 вікон.

70,000 чеків вислав департамент краєвої оборони в Оттаві родинам жовнірів за минулий місяць. Канцелярія, яка обчисляє, виписує та висилає чеки, має 400 урядників. Виплачена сума за один місяць виносить $2,000,000.

В. Шевкеник.

Що війна принесе фармерам

Ця війна спричинила багато несподіваних змін у світовій торговлі, які будуть мати вплив і на фармерів. Мала надія, що ця війна принесе гаразд. Хоч би ціна за наші продукти й пішла вгору, але неминучим є підвищення цін і на все інше, які фармері мусять купувати. Отже це все зрівняється.

Тяжко собі уявити що сталося б, коли б Німеччина виграла війну, а Канада, разом з другими державами, мусіла б давати пшеницю майже даром, на сплачування воєнних коштів, або коли б по війні всі інші краї знайшлися під ворожою пятою, вони не могли б купити ані бушля нашої пшениці. Це привело б до краху багато наших фармерів. Та ми сподіємося ліпшого.

Як знаєте, Англія тепер є єдиним купцем на нашу пшеницю, тому, що Німці окупували багато країв, які купували від нас. Це значить, що нема надії на високу ціну за пшеницю цієї осени. Та другої осени, коли б війна перестала й відновилася світова торговля, то ціна могла б піти вгору, бо до того часу можна би сподіватися близького голоду в Европі, де вигляди на врожай дуже несприятливі. Добре було б затримати більше збіжжя дома до другого року.

Хоч виглядає, що надходячі жнива не будуть такі видатні як минулого року, однак знов можна сподіватися браку місця в елеваторах на все збіжжя. Це є тому, що мала світова торговля лишає нам багато надвишки з торічної пшениці. Коли затримаєте дома якнайбільше пшениці, то не лишень облегшите стан переладовання в елеваторах, але таксамо можете скористати з вищої ціни другого року, на яку є вигляди.

Тому що багато хлопців є у війську, може статися брак робочої сили на ці жнива, головно там, де треба складати снопи та біля машин. Добре було б знайти собі завчасу поміч, щоб не тратити дорогого часу, як прийдуть жнива.

Щодо цін на тварини та молочні продукти, то є ліпші вигляди. Англія тепер купує багато канадійського сира і трохи масла. Тому, що тяжко за морський перевіз, вона мусить більше купувати нашого мяса а менше збіжжя на годівлю. За якийсь час це забере нашу надвишку масла і незадовго можна сподіватися вищої ціни на сметану.

Коли б війна перестала цієї осени, й світова торговля відкрилася, ми могли б позбутися багатьох наших продуктів і це принесло б нам вищі ціни. Не знаючи точно які наслідки будуть з цієї війни, ми можемо лишень приготовитися до гіршого та тяжких часів, бо вже наложено більше податків. На якийсь час нам треба забути про купування річей, що не є конечними. Час вимагає, щоб фармер усе глядів наперед. Нема що тратити надії, і хоч ціни будуть низькі, нам треба продукувати всього подостатком, а головно тих продуктів, на які буде попит.

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

Квашеник (Сайло)

Як будувати.

Сайло можна построїти працею й знарядами, які находяться пересічно на кожній фармі. Землю вибрати плугом і скрипою до бажаної глибини.

Рів робити довгий і вузкий, з похилим входом, так щоби квашенину можна легко вибирати. Де збір кваситься вцілости, оба кінці рову повинні бути похилі, так щоби вози могли переїздити через него. Тоді лекше виладовувати й пакувати квашенину.

В Манітобі робили зразу рови сайла з простими стінами по боках, але похилі боки є ліпші з трьох зглядів.

1. При похилих боках "усування" майже нема, і при відповіднім спаді, особливо коли рів є вузкий, нема трудности з усуванням боків, коли сайло є порожне.

2. При наповнюванню сайла коні можна гнати близько до країв і так ліпше впакувати. В рові з простими стінами квашенина завсігди трохи псується, тому що не є добре впакована.

3. Коли квашенина осяде в рові з похилими боками, то воздух не заходить на боки, так як в рові з простими стінами, й квашенина переховується далеко ліпше тому, що ліпше осілася.

Спад боків залежить від типу землі, але добре є звузити бік на одну стопу на кожних 3 стопи глибини. Отже, коли рів на верху є 14 стіп широкий, то при глибині шість стіп він має бути 10 стіп широкий. Спад можна зробити більше стрімким, коли нема небезпеки "засунення".

Добра ширина рова на сайло є 12 до 14 стіп а глибина залежить від висоти води в землі і від числа худоби, яку мається годувати щодень. Де вода в землі є низько, то рів можна зробити цілком в землі і глибина може бути 10 або більше стіп. Де вода в землі стоїть високо, то сайло можна построїти в части під землею а в части над землею. В такім случаю рів може бути лиш від 5 до 6 стіп глибокий, але вибраною землею треба обкинути тоді боки рова, щоби зробити рів глибшим. Де це робиться, там буде менше праці при викопі, але треба знов потрудитися й обкласти горішну частину.

Робити рів дуже широким не добре; в широкім рові земля не лиш лекше усувається, але квашенина не тримається так свіжою в часі годовання, як тоді, коли рів є вузкий. При вибиранню квашенини добре є брати трохи з кінця рова кожного дня, щоби вона не псувалася; тому ширина рова повинна бути розмірно вузка, хіба череда є великою.

Довжина сайла залежить від скількости збору призначеного на квашенину й від числа звірят, яких мається годувати. Для початкуючих добре буде зробити рів на сайло 12 стіп широким, 8 до 10 стіп глибоким і так довгим, щоби помістив збір. Найліпший взірець щодо величини потрібного сайла можна дістати з результатів роботи, яку виконав В. С. МекКіллікан на Експериментальній Фармі в Брендоні. В 1922 зробили на фармі в Брендоні рів на сайло 12 стіп широким, а 30 стіп довгим. В него потяли 45 тонів зеленої кукурудзи, яка наповнила сайло на 8 стіп. Отже вага квашенини в рові 12 стіп через 8 стіп виносила 1 і пів тона на кожну стопу довготи.

Щоби обрахувати довжину потрібного сайла для кукурудзи, поділіть число тон кукурудзи призначених на квашенину через 1 і пів а дістанете приблизно довготу рова в стопах, коли ваш рів є 12 через 8.

Щодо ваги кукурудзи, то можна пересічно числити від 8 до 10 сайлових тон на акер в полудневій Манітобі. Тому, приблизне обчислення буде:

15 акрів кукурудзи по 8 сайлових тон з акра рівняється 15x8 або 120 тон;

120 тон квашенини в рові 12x8 стіп або 1 і пів тони на одну стопу довготи буде вимагати сайла 80 стіп довгого.

Практичне правило до обчислення довготи сайла 12x8 є таке: помножіть число акрів кукурудзи через 8 а потім поділіть через 1 і пів. Це дасть довготу в стопах потрібну на поміщення збору сайла.

Коли мається наквасити сочистий збір, такий як соняшники, а бемля є непромакальна, так що не пустить води, то треба зарядити якесь осушування; інакше, квашенина буде квасна й слезиста. Коли рів копається при березі, то дно можна зробити спадистим до отвору й дістати в цей спосіб природний спуск. На рівній землі дно сайла можна зробити похилим в противний кінець від входу й викопати яму дві стопи під дном рова здовж глибшого кінця. Тоді можна вибрати або випомпувати з него нагромаджений плин. Де земля є промакальна, як се буває в пісковатій землі, осушення подбає само за себе. Також не буде трудности з надмірною вохкостею, коли наквашений збір кукурудзи є достаточно доспілий. Коли збір є зелений, або коли уживається соняшників, тоді є дуже важним подбати в тій справі.

Часто питають: "Чи треба сайло обцементувати?" Доки в тій справі не переведеться більше дослідів і не буде більше інформацій, то шкода видавати гроші на обблиття. Рів на сайло занимає переходове місце в західнім рільництві, і не лиш дає добру квашенину, але можна його зробити дешево. Цемент на ту ціль не лиш є коштовним, але його ще не уживалося й не знати яку роботу він зробивби. Декотрі землі значно підносяться хіба що на них був би добрий будинок. Підношення спричиняє потріскання й шпари а ті привелиб не вдоволяючі відносини. З вузким ровом і похилимим боками, не буде трудности з "усуванням" на многих землях через кілька літ. Однак, коли треба оббити, то це повинно робитись дешево, так само як робиться сайло. Є на то два способи. В лісистій околиці де дошки дешеві і трачки є на місці, можна ужити простих дощок, але треба так оббивати, щоби боками не заходив воздух. Другий спосіб, дешевий і добрий, то обложити дернею з прерії так як давніше ставили дернові хатини.

В цей спосіб боки будуть триматися довші літа. Щоби сайло зробити ще довше ужиточним, то зафенцувати його й не позволяти худобі ходити близько країв і не возити близько нього тяжких тягарів.

Положення.

При виборі положення на сайло треба особливо уважати на дві річи:

1. Воно повинно бути положене так, щоби вода не лежала в рові і не стікала до него з боків. Коли квашенина стоїть в воді то "квасніє" і при годованню нею худоби повстають клопоти травлення. Добре осушене місце є тому конечним.

2. Сайло повинно бути положене вигідно до місця годівлі, на площі або близько неї де годується худобу або коло стайні.

Положення, отже, можна вибрати лиш по розвашенню відносин на кожній фармі. Слідуючі приміри, однак, вказують на положення, які надаються до місцевих потреб:

Коли рів на сайло можна викопати в березі прилежнім до стайні, тоді дуже вигідно буде годувати худобу. В тім случаю підлога сайла може бути на рівні з підлогою стайні з дверми між ними. Цей спосіб має багато користей, які є наглядні для всіх.

Де земля є рівна довкола стайні, й коли рішено викопати рів коло стайні, то найліпше буде зробити сайло зараз при дверях складу годівлі. Вхід до рову можна покрити жердками, і продовжити дах з сайла повище дверей. Це також буде досить вигідним.

Де земля є горбовата, або де бік яру є легко доступний, можна викопати рів на сайло одалеки від стайні. В сім случаю при добуванню квашенини можна їхати на рівні. Таке положення буде вдоволяюче, коли годівля відбувається на дворі або в піддашу.

Де земля є плоска, там можна зробити сайло на половину в рові. Тоді рів викопати в части під землею і будувати його в горі викопаною землею.

При такій конструкції не треба копати глибоко, а можна мати якнайбільшу глибину перехову при найменшій праці викопу. Такий тип рова дає знамениті наслідки на деяких фармах і можна його уживати на рівнині де годівля відбувається на дворі, а також де уровень води в землі находиться кілька стіп під поверхнею. В такім типі піврова на сайло треба горішну частину оббити дошками, щоби піднести стіни сайла.

В кожнім случаю треба передовсім вважати, щоби положення мало якнайліпший спуск води.

Зміни повищих способів прийдуть на думку самі для місцевих відносин.

(Кінець буде.)

Бактеріяльна раковина

Ця недуга спричинює величезні шкоди багатьом овочевим деревам, таким як груші, яблуні та саскатуни. Минулого року бактеріяльна раковина нанесла великі шкоди в саді Експериментальної Фарми в Морден, Ман.

Раковину спричинює бактерія, що в латинській мові називається — Ервінія амиловора, й коли вона зявиться раптово, може зруйнувати дерева так швидко і до такої великої міри, що в англійській мові її названо — файр блайт. За сприятливих умови, бактеріяльна раковина може перейти через сад, мов "степовий пожар", лишаючи по собі лиш рештки зруйнованих дерев. Вона ушкоджує цвіти, молоді овочі, ніжні кінчики галузок, а деколи й грубші галузки та самий стовбур.

Мокра погода сприяє поширенню раковини а посуха стримує її хоч до певної міри. За зимної погоди, коли дерева не дуже швидко ростуть, ця недуга не є страшною. Зявляється вона звичайно в часі цвіту на деревах і має нахил поширюватися аж до місяця липня. Це ще раз нам говорить, що раковина найбільше загрожує в часі росту дерев. Розносять її з дерева на дерево ріжні комахи, а часом то й дощова вода, що переносить бактерії з під одного дерева під друге. Зараза може всохнути на деревах у виді чорних раковин і триматися до слідуючої весни, доки знову наступлять відповідні умовини для її поширення.

Пізнати заражені дерева можна по чорних, скручених листочках, які й по висиханні не опадають, а міцно тримаються на галузках. Якщо в саду є лиш кілька дерев заражених раковиною, галузки можна обрізати й спалити. Для обрізування вживають гострого ножа й сам зріз роблять кілька цалів низше хорого місця, яке можна пізнати по обезбарвленій корі. Після кожного зрізування, ніж треба вмочити до розчину сулеми (коррозив сублімейт), беручи його одну частину на тисячу води. Як це зробити, дасть вам пораду аптикар, або й знайдете інструкцію на пачці з пігулками, як що купуєте її в більшій кількості. Часом то аптикар може вам зробити й самий розчин, готовий до вжитку. Цей розчин є їдкий і його не можна тримати в металевих посудинах. Найліпше перетримувати його в шкляній або глиняній посудині. По скінченій праці, ніж треба обтерти на сухо. Замість розчину сулеми можна вжити й розчину формаліни.

В більших садах, зрізування заражених галузок кожного дня, чи так скоро як їх завважено, не є практичним. Натомість, в садках малих, де є лиш кілька дерев, цей спосіб варто використовувати. З раковиною найлегше боротися коли вирізувати враз по зявленні, бо тоді вона не має нагоди пустити свою заразу до цілого дерева.

Як що зрізується великі галузки з раковиною, рани зрізів треба стерелізувати тим самим розчином що й ніж, вживаючи для цего губки або чистої шматки. Пізніше, рани потрібно замазати білою фарбою. Вчасно слідуючої весни, дерева переглядають знову, й коли буде знайдено недугу, ще раз розпочинають боротьбу з нею.

Того літа, коли було знайдено раковину в саді, варто оприскати всі дерева бордоською рідиною, в такій пропорції — 4 фунти бордоської мішанини на 40 імперіяльних ґальонів води. За вогкого літа, між деревами можна сіяти жито або овес, щоб земля була сухіша й дерева тоді ростуть дуже буйно.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
Єдиний український католицький тижневик у Канаді.
Виходить кожного вівтірка Видавнича Спілка "Українські Вісти"
10012-109 Стріт Едмонтон, Алберта.
Річна передплата $2.00
До Злучених Держав $2.50
За оголошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Subscription in Canada per year $2.00
In the United States, per year 2.50

Вівторок, 23. липня, 1940.

Зникли три держави

ЛИТВА, ЛАТВІЯ І ЕСТОНІЯ

Европа опинилася над краєм безодні. Дві тиранії, націстична Німеччина і большевицька Росія брутальною силою зносять політичні границі чужих народів і їх поневолюють.

На сході Европи перестали існувати цими днями три суверенні держави, три народи пішли в московсько-большевицьку тюрму після 22 років вільного життя.

З Риґи прийшла вістка, що 21. липня Естонія, Латвія і Литва формально стали складовими частинами совєтської Росії. Того дня парляменти трьох малих балтійських републик ухвалили петицію до "батька народів" Сталіна, щоб їх приняв у склад Совєтського Союзу. Зараз потім виїхали в Москву делеґації від трьох парляментів, щоб особисто вручити петиції.

Телеграма повідомляє, що ухвалу в справі прилучення балтійських країв до Росії було принято в Таліні, Ризі і Ковні одноголосно і серед торжеств, у присутности совєтських представників.

Щоби краще зрозуміти ту московську комедію треба додати, що тиждень тому відбулися в Литві, Естонії і Латвії вибори до "парляментів" і послами вийшли без опозиції самі комуністи. Все це докладно відбулося так як відбувалося на західньо - українських землях.

І вибори і ухвали парляментів були тільки формальністю, для демаґоґії й обману. Доля всіх трьох балтійських народів і їх держав була припечатана кілька тижнів тому, коли до тих країв увійшли совєтські війська.

Прилучення трьох країв до Росії усуне їх як буфорні держави здовж німецько-російської границі, створеної після поділу Польщі. Їх окупація дасть Совєтам нові мілітарні бази і скріпить її стратеґічно здовж Балтійського моря.

Підбій Українців, Білорусинів, Литовців, Лотишів і Естонців є тільки етапом в імперіялістичній політиці совєтської Росії. Справившись на півночі і заході, Москва звернулася проти Румунії. Захоплення Басарабії і Буковини було тільки вступом до широко закроєної акції проти тої держави. Найновіші телеграми звідомляють, що Москва зажадала зміни уряду в Румунії на — большевицький. Коли б румунський уряд піддався, за кілька днів або тижнів почуємо, що з Букарешту виїхала делеґація благати Сталіна, щоби приняв румунську републику у склад Совєтського Союзу.

Коли з кінцем минулого століття експанзія царської Росії осягнула свій верх, було на її території 150 народів. Великоросам було далеко до абсолютної більшости. Супроти таких великих національних меншин як українська (30 міліонів) або польська (20 міліонів) царське правительство було тої думки, що все те може держати вкупі тільки при помочі найострішої централізації. Головно та політика супроти національних меншин і довела царську Росію до повного банкроцтва та відірвання цілого ряду країв.

Совєтська Росія від початку проголосила засаду, що народи б. Росії можуть бути в одній державі тільки на основі доброї волі. Це було головною причиною, чому совєти так скоро опанували великі простори: ріжні народи не довіряли ніяким ґенералам Колчакові, Вранґлеві і Денікінові.

Одначе большевицько-московське божевілля над чужими народами нині вже не обманить нікого. І хоч большевики грають далі комедію і кажуть свіжо поневоленим народам ухвалювати в "парляментах" благання, щоб їх приняти в склад Совєтського Союзу, то спершу йде туди червона армія і силою їх підбиває. Большевики цілковито так поступають як поступали царі, тільки царська Росія поступала чесніше: брала силою але не казали лизати закрівавлені лапи.

Як скінчиться загарбницька політика червоної Росії, не трудно вгадати. Скінчиться так як скінчила царська Росія. Мабуть тільки правдиво релігійні люди зрозуміють суть отсеї таємниці. Та таємниця повторяється скорше або пізніше при кожній відплаті за неправильно добуте добро.

Пшенишна ситуація в Канаді грізна

Починаючи з 1929 року, з часу, як початкувалася в світі велика економічна й фінансова кріза, канадійські фармері а головно фармері Західньої Канади, як головні продуценти пшениці, дуже тяжко відчули брак ринку на той їх головний продукт. Ситуація погіршалася, а в 1933 році дійшла свого вершка.

Після того пшенишні ринки на канадійську пшеницю почали помалу поліпшуватись. Минулий і початок цього року, здавалося, приніс фармерам Західньої Канади нову надію. Почасти завдяки Пшенишній Раді, яка наложила на пшеницю мінімальну ціну, а почасти завдяки збільшеному попитові на канадійську пшеницю, — економічний стан західнього фармера було про[illegible]зщав.

Одначе воєнна ситуація, яка в останніх місяцях взяла в Европі такий неожидано прикрий оборот, відразу змінила пшенишну ситуацію в Канаді на гірше. Канада раптом утратила свої ринки збуту в Франції, Бельгії, Голяндії, Данії й Норвегії, бо ті краї опинилися під німецькою окупацією і Канада вже більше не має змоги посилати до них свою пшеницю.

Одиноким покупцем нашої пшениці залишилася тепер Велика Британія.

До цього всього долучується ще інша загроза.

Канадійські елеватори — термінальні й місцеві — можуть помістити найбільше 440,000,000 бушлів зерна. Тепер же самої пшениці залишилося в Канаді від минулого року щонайменше 250,000,000 бушлів. Цього року західні фармері сподіються зібрати до 400,000,000 бушлів пшениці, що разом зробить 650,000,000 бушлів того продукту, не враховуючи шорсткого зерна. З тієї кількости Канада зужиє 150,000,000 бушлів, а лишиться 500,000,000 бушлів, або щонайменше 60,000,000 бушлів більше, як є місця на її приміщення, не беручи в рахунок збіжжя шорсткого.

Маючи все це на ввазі, ріжні фармерські орґанізації, між ними західньо-канадійські пули та Юнайтер Ґрейн Ґроверс зїхалися в цих днях до Оттави, щоб обміркувати з домініяльним урядом пляни злегшення тієї грізної ситуації.

Дня 18-го липня говорив перед конференцією домініяльних і провінційних репрезентантів що радять тепер в Оттаві, міністр рільництва Ґардинер. Він представив конференції пшенишну ситуацію дуже нерожево. Міністр сказав, що 300,000 родин у Західній Канаді болючо відчує теперішню ринкову ситуацію пшениці. Бо, коли обставини в Европі не зміняться, Канада не зможе вивезти туди того продукту.

Що ж до Великої Британії, то — сказав п. Ґардинер — вона в мирний час консумувала річно 200,000,000 бушлів пшениці, спроваджуючи її з ріжних країв. Таксамо й тепер ми не зможемо сподіватися, що Велика Британія закупить усю потрібну для себе пшеницю — в Канаді. . Щобільше: Так британійський міністр рільництва як і сам премієр дали в парляменті заяву, що Велика Британія тепер не журиться доставою поживи, бо має її подостатком.

Оця пшенишна ситуація, — сказав міністр, — заставляє уряд поважно її простудіювати.

П. Ґардинер не сказав, чи має уряд вже які пляни, чи ще нічого не зробив у тім напрямі.

Фармерські орґанізації предкладають домініяльному урядові ріжні пропозиції на злегшення пшенишної ситуації. Між тими пропозиціями є: задержання пшенишної ради і ради ринкового збуту, назначення мінімальної ціни, закупно урядом всієї пшениці, а не як дотепер лиш 5,000 бушлів з одного господарства, позичка в банках грошей на непродану пшеницю з тим, що уряд має дати банкам ґарантію, і інші подібні пропозиції.

Котрі з тих пропозицій уряд прийме та й чи взагалі які з них прийме, а чи винесе в цій справі свої власні рішення, — ми в свій час про це напишемо.

На тій же конференції п. Ґардинер згадав про інші канадійські рільничі продукти, які сьогодні мають добрий ринок. А то продукти молочарські, головно сир, та продукти мясні, головно бекон. Самого бекону домінія експортує тепер тижнево по 5,600,000 фунтів.

А це вказує, що мішане господарство є й буде поплатне.

Тому наші фармері повинні над цим серіозно застановитися й заперестати плекати майже лиш саму пшеницю.

Три роки війни в Китаю

Епохальні події в Европі відвернули увагу світа від війни в Китаю. В останніх днях вона звернула на себе увагу тим, що пішла на четвертий рік, на велике здивування самих Японців, які не вірили, щоб Хінці могли ставити опір довше як кілька місяців.

Війна — або "хінський інцидент", як її назвали Японці, зачалася липневої ночі 1937 р. коли Японці без найменшої причини напали на хінське місто Пекін.

З того часу японські армії були всюди побідними, за виїмком, що ніколи не змірилися з головними хінськими арміями і їх не розбили. Кажуть, що німецькі ґенерали навчили хінських офіцерів, як уникати рішаючих боїв, як відступати й відбиватися при відступі — перед сильнішим ворогом, щоб не попасти в заставлену пастку. Вкінці японський уряд жалувався так сильно перед німецьким урядом, що Берлін відкликав своїх ґенералів.

Номінально, Японія зайняла 465,000 квадратових миль хінської території з 115,000,000 населення, з головними містами і майже з цілим побережжям. Коли Японці хотіли закріпитись у посіданні тої території, натрапили на партизанську боротьбу з Хінцями.

На початку четвертого року війни показується, що силою Японія не може змусити хінського уряду і його армії до капітуляції. Новий японський плян полягає на тім, щоби голодом приневолити хінський уряд до здачі, відрізавши Китай від звязків зі світом. Це моглоб статися, коли б їй удалося замкнути три шляхи, якими чужі держави постачають матеріяли для хінських армій; від Індо-Хіни, Бурми і азійської Росії. З упадком Франції японські війська стали на границі французької Індо-Хіни і з тої сторони перервали довіз. Тепер, коли Анґлія занята боротьбою на життя і смерть в Европі, Японія зробила натиск на Анґлію, погрожуючи її далекосхідній кольонії Гонґ-Конґ. Новіші вісти подають, що Анґлія зобовязалася окремою умовою замкнути на три місяці шлях, який веде з Індії через Бурму до Китаю. Проти Росії Японці не можуть багато вдіяти, хоч російський шлях є з усіх найменш важний. Караванами не багато можна доставити.

Колиб Японії вдалося покінчити з Китаєм, Японці мали б розвязані руки для переведення ширших плянів. Про ці пляни Японці говорять небагато, однак з загальних заяв японського уряду можна вносити, що він носиться з думкою "нового порядку у східній Азії". Покінчивши з Китаєм, Японія захоче захопити всі британійські, французькі і голяндські посілости на Далекому Сході. Японський міністер заграничних справ Аріта проголосив "доктрину Монрова", під якою розуміється, що всі землі у східній Азії і на Тихім океані мають бути обєднані під впливами Японії як одинокої "стабілізаційної сили". Осторога Японії звертається не тільки проти Анґлії і Злучених Держав, але в однаковій мірі проти Німеччини і Італії, коли б вони хотіли вмогти для себе французькі і голяндські посілости.

Як мавби виглядати японський "новий лад", видно з потягнень Японії в Китаю. Японці думають про централізацію контролю над фінансами і торговлею, про монополь природних багацтв, головно ґуми і цинку на Маляйських островах і ґуми та нафти в голяндських Індіях. Решта світа купувала б і торгувала б на Далекому Сході тільки за дозволом Японії.

ЧОМУ ФРАНЦУЗИ ПРОГРАЛИ

Причини матеріяльні: —

1) Брак виряду. Французи запізно взялися творити літаки і човни. Німці мали шість разів більше літаків. На пятьмилевий фронт бою Німці висилали 300 до 400 літаків, бомбовиків і скорострільних. Нищили і сікли все долом. Подають, що Німці вжили у Франції 12 панцирних дивізій, кожна силою 500 човгів. Французи мали натомість всього навсього яких 2,500 човгів. До того многі були старі, ще з 1918 року.

2) Брак мужви. Чисельна сила французьких військ була позаду чисельної сили Німців. Вслід за тим Французи втратили за 60 днів геройських боїв півтора міліона війська в убитих і пропащих.

3) Брак сталого рішення. Французи головно боронилися, замість нападати. Почин був у руках ворога. Ворог зміняв положення і надавав напрям воєнним діям. Французи були пасивні. Хто не є активний, тратить.

Причині моральні: —

Про них говорив маршал Петен. Це уживання замість праці і жертви. За витрату енерґії на річи байдужні а навіть шкідливі платиться потім кровю. Бог дає силу, здоровля і снагу до праці на річи добрі. Хто цього узнати не хоче в покорі і вірі, потім узнасть в гірку годину історичної проби.

Брак релігії і в слід за тим брак ідеалів.

Причини моральні є важніші і більш вирішальні, як матеріяльні.

Вони є саме передумовою зросту або упадку народу.

В Лондоні отворено для вжитку канадійського війська новопобудований шпиталь, що коштував $1,000,000. Ті гроші зібрано з пожертв у Канаді.

КОНФЕРЕНЦІЯ 21 АМЕРИКАНСЬКИХ ДЕРЖАВ

В Гавані, на острові Куба, почалася конференція 21 американських републик в справі оборони західньої півкулі і її економічних інтересів перед посягненнями европейських тоталітарних держав.

Делеґати латинських американських держав, яких економічне життя сильно захиталося через втрату европейських ринків збуту, нетерпеливо очікують заяви державного секретаря Злучених Держав Корделла Голла, як далеко Злучені Держави охочі помогти їм в їх скрутному положенні.

На програмі конференції є такі справи як відношення невтральности американського континенту до капітуляції Голяндії, Бельгії і Франції, становище до посілостей побитих европейських держав в Америці, відношення до діяльности "пятої колюмни" в обох Америках і які охоронні міри проти них приняти, поселення збігців, полонених та інших жертв війни, і врешті справи економічної співпраці.

ВО! І БОЛЬШЕ НІЧЕВО!...

На самім початку російської революції, коли всюди, на кожній вулиці, ба, можна сказати на кожнім кроці уладжували мітинґи (віча) — на Україні називали такі віча "митюжками" — кожна партія щось обіцювала, але з застереженням: не відразу! Лиш одні большевики давали найбільше і відразу, таки сьогодні. Як лиш доберемося до влади, говорили большевики, зараз робітники зачнуть мешкати в палатах. Зпід землі виростуть парки і сади. Діти бідняків будуть жити в таких умовинах, в яких тепер живуть лиш діти міліонерів. Одним словом: дамо зараз в тій хвилі! А звідки візьмемо, це вже наша справа, але візьмемо і дамо! І дали! Але що, про це оповідає Московка Чернавіна, що втікла з червоного "раю" і тепер перебуває в Парижі. Від часу до часу Чернавіна дає виклади про те, як живеться людям під правлінням червоних. Ті палати, які колись обіцювали большевики, сьогодні нікому й не сняться. Натомість сниться дітям хліб і то цілий бохонець. А про взуття то вже і казочку дітям оповідають мами.

А щоб дітям не лізли в голову ріжні "буржуйські дурниці" в роді хліба й одягу, вже змалечку заправляють дітей, щоби були правдивими пролетарами. Водять дітвору вулицями і вчать таких пісоньок:

СССР папаша наша,
ВКП*) — мамаша наша,
Во! І больше нічево!
Ми пайдьом к буржую в гості,
Перламаем єму кості,
Во! І больше нічево!

Дійсно: больше нічево! бо по буржуях вже давно слід застиг, а тепер хіба одні другим будуть "ломити кости".

А тепер такий ще образочок:

Синок - комсомолець, завзятий комуніст вийшов з дому і більше не вернувся. Чекають родичі рік, чекають два, нема. Аж на десятий рік вертається. Вернувся старий і змарганий. Родичі зраділи. А 13-літній братчик вернувшого чогось страшенно спішиться до школи. Зовсім нерад, що брат вернувся. Родичі до нього: Куди ти? Таж рано ще в школу! Ні! не рано, — відповідає, — вже мушу конче йти! І пішов. А за пів години налітає на дім відділ ГПУ і забирають і батька і сина. В ГПУ обох розстріляли: сина як контрреволюціонера, а батька за те, що його переховував. Мати як довідалася що це зробив молодший, сама повісилася. В дітей рабують душу. Вже змалечку кожний мусить належати до "піонірів", а від них беруть торжественну клятву, що будуть боротися навіть з рідним татом. Подібну клятву брали за часів царату від жандармів. І борються! Кожний з них рідну маму віддасть на шибеницю. Так виглядає життя в Большевії, бачене голими очима, а не через окуляри большевицької "Народної Газети".

*) Всерасійская Камуністіческая Партія.

З Гонг Конгу (британійської коронної кольонії Маніла) виевакувано 4,000 жінок і дітей. Їх перевезуть до Австралії.

500-ЛІТТЯ ДРУКАРСЬКОЇ ШТУКИ

Блажен той чоловік, що придбав собі мудрість і чоловік, що вмів добитися знання.

Бо набуток це ліпший як набуток срібла і хісна з його більш як з золота. (Притч. Сол. 3. 13. 14).

Спершу люди вміли тільки писати, а не вміли друкувати. Хто хотів мати в себе книжку, той мусів її списати собі сам або наняти, щоби хтось списав. А це дуже дорого коштувало, бо списування книжки йшло довго та ще як дуже великої.

Тому в давнині книжний труд був передусім річчю монахів. Неструджена рука монаха списувала, переписувала, перемальовувала книжку.

Тимто в цих часах можна було подибати книжку або в церкві або в можних людей. В кого ж знайшлися пр. всі книги св. Письма — цей посідав неоціненний скарб і беріг його як ока в голові. Щоб злодій не закрав так дорогоцінної річи, замикано книжки щільно в залізних скринях, а по церквах приковувано їх грубими ланцюхами до стін або лавок.

В 1299 р. хотів єпископ Менчестеру випозичити біблію в монастирі, та не легко прийшлось йому це узискати. Доперва по довгих пересправах з ігуменом і монахами і по торжественнім засвідченю на письмі вдалось йому на часок роздобути згадану книжку.

Року Божого 1422, графиня Еріка з Анжу заплатила за однісеньку книжечку св. Авґустина 200 овець, 5 кірців пшениці і стількиж жита та гороху.

Тоді була книжка так цінна, що навіть королеві Людвикові XI., не хотів парижський університет (в 1472 р) випозичити книжки без значного заставу.

А як вже вигадали книги друкувати, то стали вони дуже дешеві так, що нині найбідніший може легко спромогтися на молитво-словник чи на яку там другу книжечку.

Замисл печатати книжки зявився в Німеччині. В голові Німця Йогана Ґутенберґа зродився мистерний винахід печатання книжок в 1440 році. Вправді перший цей друкар не збагатів своїм винаходом, бо вмер на ласкавім хлібі у архиєпископа Майнцу Адольфа, але він непомірно збагатив людскість, бо він сам один одним махом попхнув її далеко наперід на дорозі до знання.

Як у Воскресну Утреню від одної свічки вмить загоряться свічки у кожній руці, так і винахід друку скоро поширився у всіх краях і зайшов в нашу вітчину.

І саме в 1940 р. минає рівно 415 літ, як помер інший Німець Швайпольт Фіоль, печатник першої української книжки.

Було це 1491 р., як в польськім місті Кракові опустила друкарську пресу перша наша книжка "Октоїх", або Осьмопісєць — церковна книжка розложена на вісім співних модуляцій.

Тоді коли в других словянських народів, хочби пр. у Поляків навіть ніхто не мріяв про книжку, наш нарід посідає вже печатане слово.

Звідки прийшло на ум цьому славному Німцеві братися до печатання для нас книжок? Фіоль мав звязь і стичність з Українцями, яких в тім часі багато проживало в Кракові, а українські оселі підсувались майже під сам Краків. Українці доставляли цему першому друкареві рукописи і переводи грецьких книг, тому бесіда книг хоч старославянська, але помітні в ній сліди живої, народньої мови.

Як всі великі винахідники ломилися з великими трудностями, а за свої труди збирали чорну невдяку, так і Фіоль зазнав ґіренької долі. На велике його діло звернули очі всі, а підзорливі люди добачували в його книжках зло, фальш. Тому краківські латинники запроторили Фіоля в тюрму, але він виправдався перед їх судом, присягаючи перед Богом і людьми, що він "від католицької віри не відступив і не відступає". Вєеж таки борба проти його трудів не уставала тай остаточно знищено його друкарню і готові книжки. До наших часів доховався з його друків ще Часослов і Тріодь постна та цвітна.

Рівнож цього року минуло 405 літ з дня смерти другого великого нашого друкаря Георгія, Франца Скорини. Був він сином міщанських, купецьких родичів з Полоцка. Вже змалку виказував великі таланти, тому посилано його до шкіл. В погоні за знанням зайшов молодий Скорина аж в італійську землю. На всесвітньої славі університеті в Падуї побирав він богословські і лікарські науки. А визначався незвичайними здібностями так що вскорі зложив іспит з медецини перед єпископом Забарелля і 24 професорами тай узискав титул "доктора". Видно, що Скорина був люблений і цінений, бо звільнено його — що рідко лучалося — від грошевої такси належної за докторський іспит.

По скінченню наук удається він до Чехії, де працює над переводом і виданням українських книг. В 1517 р. виходить перша його книжка "Псалтиря". Праця Скорини була дуже успішна, бо на протязі 2 літ вспів випечатати 27 біблійних книг. А друк його книжок хороший і читкий і нічим не уступає чужим виданням. Книжки, а з ними і слава Скорини, розійшлись по всіх словянських землях.

Послідні його книжки — Часословець і Молитвословчик печатані вже в Вильні, куди він перенісся з Чехії.

Тут як радо приняли його виленські міщани, так знова скоро відмовили йому з невідомих причин підмоги. У Вильні стратив Скорина все своє майно і зазнав багато гірких хвиль. Мова Скорининих книг є руська, така як тоді панувала в литовсько - українській державі.

Книжки, що їх видавали Фіоль і Скорина були друковані не в нашій землі, а заграницею.

Першою книжкою, яка була випечатана в нашій вітчині був "Апостол" (Апостольські Дії), який в лютім 1574 р. вийшов у Львові з друкарні Івана Федоровича.

І цей друкар, родом Москвин, був так бездольний як і його попередники. Не міг він собі знайти місця в своїй московській вітчині, тому тинявся в чужій землі, аж знайшов місце в нас у Львові. Тут оснував друкарню і книгарню. В великих своїх трудах був зданий на власні сили, бо ніхто з можних людей не спомiг його. Сам о тім скаржиться Федорович, що нераз "Я розплакався гіркими сльозами, але не знайшов нікого ані милуючого, ані помагаючого".... Тим більшої нажив він собі слави, бо його книжки не тільки розходилися в краю, але і заграниця їх розхоплювала. Та витвір книжки був тоді так коштовний, що Федорович задовжився і мусів свою друкарню заставити в Жида Ізраїля за 411 золотих. Цеї суми не сплатив нещасний друкар і до самої смерти, але відтак друкарню викупив з жидівських рук єпископ Балабан.

Друкарні повставали в ріжних часах і в ріжних українських місцевостях як: у Львові, Острозі, Києві, Кутнеї, Стрятині і т. д.

Широко славились монастирські василіянські друкарні передусім в Уневі, Супраслю, Вильні.

Небувалу одначе книгопечатну діяльність на землях України розвинула друкарня Чина св. Василія Великого в почаївськім монастирі. За короткого пів віку випустила вона в світ понад 100 ріжних видань. Монахи друкували всячину: Біблії, книжки в обороні східного обряду, католицької віри, церковно-хоральні книги, проповіди, катехизми, співаники, місійні книжочки, господарські книги, а навіть випечатано так модну книжку, як заховуватися в товаристві чесних людей. В книжках тих є вже рідна, народня, українська всім зрозуміла мова. Через це почаївські монахи, яких праця не була обчислена на розголос, були піонірами і предтечами народнього відродження на західних землях України. Запопадливі черці видали навіть кілька книжок пополу — українськими і польськими черенками, щоби могли їх читати ополячені греко-католики.

Почаївські видання блестять красою образків читкістю черенок, добротою паперу і переплету.

А ті книжки — хто їх оцінить належно? Книжка це невичерпаний скарб прав Божих і людського духа. Книжка закріпила Христову віру в на-

(Докінчення на стор. 6)

НЕДІЛЬНИЙ ДЗВІН

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

ЛИПЕНЬ

23 В † Антонія Печ.
24 С Евфимії мч. Ольги кн. Укр.
25 П Прокопія й Іларія мч.
26 П Собор Гавриїла Арх.
27 С Акили ап.

28 Н 6 по С. † Володимира В., кн.
29 П Антиногена сщм.
30 В Марини вмч.
31 С Якинта й Еміліяна мч.

НЕДІЛЯ 6-ТА ПО ЗІСЛАННІ СВЯТОГО ДУХА

Евангелія св. Матея, зач. 29.

У той час ввійшов Ісус у човен, переплив і прибув у своє місто. І це принесли до нього розслабленого, що лежав на постелі. І побачивши Ісус їх віру, сказав розслабленому: Кріпися, сину, відпускаються тобі гріхи. І це деякі з книжників говорили собі: Цей худить. А Ісус побачивши їх думки, сказав: Чого ви думаєте лукаве, в ваших серцях? Бо що легше сказати: Відпускаються тобі твої гріхи, чи сказати: Встань і ходи? Та щоб ви знали, що син чоловічий має на землі власть відпускати гріхи, тоді каже розслабленому: Встань, візьми свою постіль і йди до свого дому. І встав і пішов до свого дому. А нарід побачивши, стрівожився і прославляв Бога, що дав таку силу людям.

Питання на часі

Що робив би Св. Апостол Павло, коли б тепер прийшов на землю?

Світ не бачив досі більшого місіонаря і апостола, як св. Павло, апостол народів. Його місіонарський шлях вів через безліч поганських країв і народів в Европі та Азії, що ані про Бога, ні про Ісуса Христа нічого не знали, що потапали в безодні зіпсуття і гріху. Сам св. Павло, навернений у чудесний спосіб, дістав у дарі від Бога палке, гаряче серце, переповнене любовю до Творця, якого пізнав і до людей, яких душі мав до Нього привести, не дивлячись на ніякі труднощі та перешкоди. Скрізь ішов сам, без оружжя і без грошей та без товаришів. Ішов до чужих, поганських народів, заробляв працею своїх рук на скромний прожиток, а всі свої сили посвячував для приєднання душ до Христової віри. Жиди і погани насміхалися з нього і переслідували його. Кілька разів засуджували його на бичовання і вязницю, а одного разу мало не згинув під ударами каміння, що посипалося на нього з рук злобних людей. Але всі ці терпіння ані на хвилинку не здержали його від апостольських, місіонарських трудів. Серед постійних жертв і небезпек плило його важке життя.

Духової спадщини, що її лишив по собі св. Павло, не дасться оцінити. Така вона велика й багата. В усіх більших оселях малої Азії, на Балкані та по інших країнах і землях зорганізував він християнські громади та завів у них взірцевий лад. Не маючи змоги скрізь самому бути, писав він до своїх громад листи, письма, в яких огненними словами взивав навернених своїх братів та сестер до постійности й ревности у вірі. Ці листи були великою потіхою і дорогоцінностю для всіх християнських громад. Вони приймали їх так неначеб то сам св. Павло до них навідувався.... Переписували їх, на память їх вивчувалися. Світлий приклад св. Павла став взірцем для всіх пізніших місіонарів та для всіх католиків, що працюють і хочуть працювати над поширенням Божого Царства на землі.

Але ось поставмо собі питання: що вчинив би св. апостол Павло, колиб у наші дні повернув на землю? Як виглядала б його місійна, апостольська праця? На це питання перед кільканадцяти роками дав ось яку відповідь один німецький Епископ: Колиб св. Павло повернув на землю, то він у першу чергу заснувавби велике католицьке видавництво, з якого розсилав би письма й книжки до всіх християн!

Давніше писав він листи до християнських громад, а в наші дні писав би книжки й часописи та слав би їх до всіх парохій! Бо в нинішніх часах найбільша в світі сила — то книжки й часописи. Не військо, не зброя, не гармати, а книжки і преса. Вона веде військо до бою, вона кидає народи в обійми жорстоких воєн. Про це тепер ніхто не сумнівається. Тому великим нашим обовязком є виганяти лихі й байдужі часописи з наших хат, а ширити й підпирати свої щирокатолицькі.

О. М.

Царю Небесний

Правдо святая, Істино Божа!
У всіх починах Ти перша, Ти!
Розкрий нам тайні твоїх сил зложжа,
Небесним сяйвом нас просвіти!

Тяжкі над нами могильні плити,
А перед нами не легкий шлях;
Допоможи нам їх відвалити,
Будь нам метою, будь нам за стяг!

Розкрий нам тайні твоїх сил зложжа,
Небесним сяйвом нас просвіти,
Правдо святая, Істино Божа,
Лише Тобою стоять світи!

Червоне знамя

Була це чудова дитина!

Він мав дванацять літ: вік незакаляного спокою, в котрому усміх природно нацвітає на устах, в котрому мужне дозрівання не відслонило ще своїх неспокійний тайн... Він був побожний і через те взяли його до того, щоб служив на Службі Божій.

Він був такий гарний у свойому стихарійоні зі сніжнобілим ковнірцем, його чоло було таке чисте під чорними кучерями, його лице було так чудно свіже, його очі такі ясні, що всі, мимоволі ставали, щоб подивляти його і казати: "Який він гарний!"

Тож і не дивно, що сусіди задержували часто його батька, коли він ішов з роботи, щоб йому ґратулювати: "Якого гарного хлопця ви маєте! Як гарно він виглядає в свойому стихарійоні коло престола в церкві! — Як гарно він тримається! Як гарно він служить до Служби Божої!"

"Татку!", додавала дитина, "а коли ви прийдете подивитися на мене?"

А в його серцю, простодушньому, серці робітника, поволі зродилася неодолима туга. Неустанно пригадувались йому образи з дитинства. Йому видавалось, що він знова в церкві, коло престола, украшеного цвітами, в димі кадила, перед горіючими свічками. а в рамках цих споминів ставав його малий Івась у стихарійоні...

Ах, подивитись на нього! Хоч на хвилю, на мінутку!

* *

Та цьому простому бажанню стояла в дорозі непроходима перешкода...

Таж він комуніст! Що було б це, як би його хто побачив, що він пішов до церкви!? Що сказав би на другий день лідер комуністичного кружка, як би довідався, що в неділю його не було вдома в часі відправи в церкві?... Бо ж що неділі приходив один "товариш" до хати, щоб переконатися, чи він не пішов до церкви часом і мав йому передати контрольну карточку на знак, що він був вдома, а не в церкві...

Чи не засичав би йому в лице: "Ти! ти! ти ходиш до церкви?!"

А що було б це опісля в фабриці! Кілько лукавих і тупих кпин мусів би він переносити!

Старатись витолкувати, о що йшло, це було б безцільне: вони були упереджені, в їх серцю горіла ненависть, вони не в силі зрозуміти!

Вечером того дня батько і синок уложили плян підступу.

* *

Неділя!

Дзвони дзвонять, дзвонять, кличуть...

Малий один неначе кличе: неділя, неділя, неділя...

Другий додаг: спочинок, спочинок, спочинок...

А третій великий: це празник, це празник...

Це неділя....

Думай про свою душу...

Про свою вічність...

І гей сильніше, міцніше кличуть, чим ближче до Служби Божої. І ось, у широких дверях церкви став гарний хлопчина, одягнений в стихарійоні...

Хвильку задержався...

А на другому краї головної вулиці переходить мужчина.... поспішно... неначе ненароком... бо ж це, що він робить, є небезпечне...!

Він глипнув оком в напрямі церкви і робив рукою маленький знак...

То значить, він побачив!

Він вдоволений!

Коби ніхто не запримітив!

Дитина сумно усміхнулась....

* *

А я дивився на це та задумався понуро...

Два тисячі літ тому горстка розпусників трактувала решту людности неначе підлу худобу...

Своїм невільникам випалювали вони розпеченим залізом знак, так що всюди можна їх було пізнати...

Прийшов Христос і проповідав свободу...

Ох, Як би Він знова тепер прийшов на землю, кілька фарисеїв мусіло б червоніти під бичами Його картаючих слів!!

Тиран в цьому менті не має на собі римської поганської туніки.

Не має на своїх мечах гербу середньовічних панів!

Не має на голові турбану турка, що ловить людський товар на продаж, у ясир!...

Та тільки верх змінився...

Він прибраний у одяг новітнього аґітатора... з оком горіючим твердою немов сталь ненавистю... з рухами тиранського приказу...

Комуністи!!! Раби!!! І вам треба гнути спину!!

Гніть спину... бо ви раби... ви мусите її гнути...

Ідіть вперед... раби... ідіть, куда нагайка ката вас гонить.. раби... наперід гоніть .. бо ви мусите...

Ідіть.. на жир... катам... сталінам... троцьким... бо вашої крови їм треба... крови вашої хочуть вони пити... наперід, раби... на заріз, на жир для катів... кроповійців сатанських... що вашої душі хочуть...

Горе тим, що назнаменані червоним знамям: це знамя неволі... **РАБІВ!!!!!**

* *

Це був розкішний образ дитини в стихарійоні у дверях церкви.

("Голос Спасителя")

100-ЛІТНІЙ ДІДУСЬ ДІСТАВ ҐРАТУЛЯЦІЇ ВІД ПАПИ Й КОРОЛЯ

Пер Паренто в албертійськім містечку Лігаль обходив у середу 100-літні уродини. З того приводу дістав ґратуляційні телеграми від Короля й Королевої, а через Апостольського Делеґата в Оттаві батьківські побажання і благословення від Св. Отця.

СЕРПЕНЬ

4. Неділя — Кемсак
11. Неділя — Сопов
18. Неділя — Ґлен Елдер
19. Понеділок, Преобр. Господнє: Арран місто, парохіяльний фестин.
25. Неділя — Норквей, Окружний Зїзд Б.У.К.-а.
28. Середа, Успення Пр. Богородиці — Ст. Филипс (храм)

о. Н. Сірий,
Арран, Саск.

Конкурс

НА ПРИЙНЯТТЯ СТУДЕНТІВ ДО ДУХОВНОГО СЕМИНАРЯ

Отсим подається до відома, що Їх Преосвященство принимають до Духовного Семинаря студентів, що бажають посвятитися духовному званню і працювати як священики для нашого народу. Кандидати мусять мати укінчену вищу школу (гай скул), бути здорові, побожні й ідейні молодці. Винятково можуть бути прийняті кандидати з XI. ґрейдом, але мусять бути дуже здібні.

Кандидати повинні знати латинську мову, щоб могли вчитися фільософії.

Зголошуватись треба негайно, найдальше до 10-го серпня, на адресу:

BISHOP'S CHANCERY
235 Scotia Street Winnipeg, Man.

ПОІМЕННИЙ СПИС

ОСІБ, КОТРІ ЗЛОЖИЛИ НА КАТЕДРАТИК

Церква Пресв. Евхаристії в Геффорд, Саск.:

По $1.00: Багнюк Іван, Брунвальд Пилип, Бурлак Тома, Гунчак Іван, Гунчак Ілько, Давидюк, Волод., Зарубяк Григорій, Жибчин Василь, Жибчин Теодор, Жук Антін, Кірик Теодор, Ковальчук Василь, Когут Ілько, Лукіян Петро, Марцінків Горн., Палаґіцький Іван, Плюта Іван, Побрань Томко, Пецовий Михайло, Рибрина Николай, Рибрина Павло, Сенкусь Николай, Сокіл Онуфрій, Черній Марія.
Хахула Мих. 50 центів.
Разом $24.50

Церква св. Дмитрія в Кридорі, Саск.:

По $1.00: Барановський Йосиф, Барановський Михась, Білоус Григорій, Бузікевич Петро, Воробець Юстин, Ворона, Гарах Григорій, Гричак Андрій, Ґрева Іван, Дідич Алекс., Козак Андрій, Лещишин З., Павлик Михайло, Романюк Василь, Саґанський Досько, Саганський Никита, Шилюк Петро, Харко Василь, Циба Пилип, Чехніта А.
Разом $20.00

Церква св. Духа, Орлів, Саск.:

По $1.00: Березовський Петро, Боклащук Николай, Жеребецький Григорій, Жеребецький Петро Гр., Жеребецький Петро Ром., Луцик Василь, Подолюк Василь, Подолюк Олекса, Приступа Антін, Свистун Іван, Свистун Михайло, Свистун Никола, Свистун Онуфрій, Свистун Петро, Скопик Дмитро, Скопик Михайло, Шалюк Григорій, Якимчук Мих.
Разом $18.00

Церква св. Николая, Кридор:

По $1.00: Бадовський Вас., Войтюк Козьма, Гуньчак Гаврило, Козак Ден., Криновський Ів., Ласюк Дмитро, Ласюк Петро, Манько Мирон, Олесько Михайло, Омелян Клим, Пархома Василь, Пархома Іван, Пшебило Кароль, Сапіга Йосиф, Смаль Іван, Сорока Михайло, Харко Василь Ю., Харко Петро.
Юзвяк Антін 75c.
Разом $18.75

Церква св. Петра й Павла, Албертон, Саск.:

По $1.00:
Гарах Петро, Дума Іван, Климчук Василь, Малицький Павло, Рошко Михайло, Шурма Никола.
Разом $6.00

Церква Вознесення, Витків:

По $1.00:
Войтович Іван, Гаврилюк Степан, Деміон Василь, Ковальчук Іван, Старицький Ол., Хоміцький Лука.
Разом $6.00

Церква Введення П.Д.М., Геффорд, Саск.:

По $1.00: Бицкало Степан, Катаринич Дмитро, Яримович Іван.
Разом $3.00

Всім добрим, свідомим вірним складають Їх Преосвященство щиру подяку, як рівнож о. Пароховi о. Н. Дрогомирецькому, за ласкавий труд і щирість. Нехай Господь Бог заплатить і нагородить всім обильно.

Епископська Канцелярія.

ПОРЯДКИ БОГОСЛУЖЕНЬ

ЛИПЕНЬ

24 до 27 липня — катехизація дітей в місті Карвел.
28. Неділя 6-та по Сош. — Карвел місто. Чергил Голден
29, 30 і 31 — Ґленела — Катехизація дітей.

СЕРПЕНЬ

1 до 3 — Сіба Біч — Катехизація дітей
4. Неділя 7-ма по Сош. — Сіба Біч
5 до 10 — Мун Лейк — Катехизація дітей.
11. Неділя 8-ма по Сош. — Мун Лейк
13 до 16 — Колінтон — Катехизація дітей.
18. Неділя 9-та по Сош. — Фор Фар (коло П. Криси)
19. Преображення Г.Н.І.Х. — Мінук
20 до 24 — Галич — Катехизація дітей
25. Неділя 10-та по Сош. — Галич

BASILIAN FATHERS
9648 - 108 Ave. Edmonton, Alta.

ЛИПЕНЬ

28. Неділя 6. по Сош. — Давнінг (пікнік) і Ґлендон (пікнік)

BASILIAN FATHERS
Box 8. Radway, Alta. Тел. 4.

ЛИПЕНЬ

28. Неділя 6 по С. — Ланівці.

о. Теодор Коцаба
Box 150. Алвена, Саск.

ЛИПЕНЬ

28. Неділя — Горн (пікнік)

о. В. Гуменюк,
Кадворт, Саск.

ЛИПЕНЬ

28. Неділя — Чехів

СЕРПЕНЬ

4. Неділя — Челен (в домі А. Речкевича)
11. Неділя — Григорів
18. Неділя — Стінен (храм)
19. Понеділок — Прісвил
19. Понеділок — Прісвил, перший празник у новозбудованій церкві.

Українська Греко-Католицька Місія, Прісвил, Саск.

ЛИПЕНЬ

МІСЯЦЬ КАТЕХИЗАЦІЇ Й РІДНОЇ ШКОЛИ

28. Нед. 6 по Сош. і св. Володимира: Інісфрі Р. М. Б., Новий Київ, Мириам (Перше св. Причастя), Веґревил, Делф, Ендрю, Восток

BASILIAN FATHERS
Mundare, Alberta.

ЛИПЕНЬ

28. Неділя 6 по С. св. Духа — Трансцона, Гадашвил

BASILIAN FATHERS
612 Flora Ave. Winnipeg, Man.

ЛИПЕНЬ

28. Неділя — Куликів

Українська Католицька Місія, Рама, Саск.

ЛИПЕНЬ

28. Неділя — Ростерн (Пресв. Богр.)

о. Петро Криворучка,
304-4th Ave. North, Saskatoon.

ЛИПЕНЬ

28. Неділя 6 по С. — Ґрендвю місто

о. Мирон Кривуцький,
Сифтон, Ман.

ЛИПЕНЬ

28. Неділя — Канора
28. Неділя — Роннмід, празник св. Володимира і Ольги (Впр. Отець з Йорктону).

о. Петро Пасічник,
Канора, Саск.

ЛИПЕНЬ

28. Неділя — Бруксбі. По богослуженні спільний обід та концерт дітей.

(В часі ферій буде відбуватися катехизація)

Український Греко-католицький Парохіяльний Уряд.
251-13 Ст. В., Принц Алберт, Саск.

СЕРПЕНЬ

4. Неділя — Етелберт, Кавон. Форк Ривер.
11. Неділя — Палп Ривер, Ґарланд.
18. Неділя — Етелберт, Слейтер, Ренвер.
19. Преображення Г.Н.І.Х. — Пайн Ривер, Україна, Богдан.
25. Неділя — Виннипегозис місто, Минк Крік.
28. Успеніе М. Б. — Куліш, Савт Бей.

о. І. Колцун,
Етелберт, Ман.

ЛИПЕНЬ

28. Неділя — Кендіяк

о. А. В. Фик,
1644 Оттава Ст., Ріджайна, Саск.
Телефон: 22053

ЛИПЕНЬ

28. Неділя — Сенді Лейк, Еріксон.

Українська Греко-Католицька Місія в Сенді Лейк, Тел. 9-04.

ЛИПЕНЬ

28. Неділя — Келд, Валей Ривер (місто) празник.

СЕРПЕНЬ

4. Неділя — Давфин, Петлюра.

о. А. Роборецький,
Box 64., Давфин, Ман., Тел. 349.

ДВІ ВЕЛИКІ ПАМЯТКИ НАШОГО РЕЛІҐІЙНО-НАЦІОНАЛЬНОГО ЖИТТЯ

Цего місяця обходимо дві памятки, що мають велике значіння для нашого народу зарівно під оглядом релігійним як і національним. Це день 24. липня св. Ольги і день 28. липня св. Володимира Великого, з котрими то іменами звязана справа заведення у нас християнства.

Це така важна подія, що слід про неї бодай раз кожного року згадати та її значіння собі зясувати.

Коли кажемо, що в якомусь краю, в тому і тому році приняли християнство (напр. на Україні-Руси 988 року) то це ніяк не значить, що давніше там християн ще зовсім не було, а значить, що тоді довершився там великий переворот, в наслідку котрого провалився давний, поганський політично-суспільний державний лад, а заведено, так сказати "урядово", новий, спертий на християнськім світогляді.

Далекосяглість і вагу такого перевороту зрозуміємо й усвідомимо собі, коли зясуємо, які зміни в умовинах людського буття він приносив з собою.

Отже християнська релігія давала людству передовсім оборону потоптаної досіль і споневіреної гідности людини там, де вона була дійсно виконувана й захована. Християнство давало людям особисту волю, бо зносило рабство і многоженство; давало охорону життя, бо заборонювало вбивати ближнього; запоручало недоторканість приватної власности, бо спирало її безпеку не на фізичній силі, а на моральним прінціпі (засаді), що чужого майна не вільно пожадати. На місце самоволі потужних, особливо пануючих вносило християнство засаду відповідальности вправді не перед людьми, але перед своєю совістю і перед Богом. (Як дуже придалосьби перестерігати ту засаду нині, коли ріжні самозванчі володарі, оголосили себе невідповідальними перед людьми, а в Бога не вірять, отже навернули назад до поганства!). Вкінці християнство несло з собою просвіту і культуру, котрої, особливо в нас, раніше зовсім не було. Такі зміни довершились на Україні в 988 році, коли християнство стало там пануючою вірою.

Та християни були там і перед тим, промощували шлях своїй ідеї, лише що творили в державі тільки меншину, не тільки не визнану державою, а часто ще й переслідувану. Таке було також і в київській державі. Що християнство там поширювалося вже в перших віках, про те знаємо зі св. Письма. Память про це збереглa леґенда про св. Андрея і повстання Києва на узгірях, котрі благословив св. Андрей.

Але ми маємо також історичні докази на це, безпосередні і посередні, що в київській державі, християнство було поширене вже на довго перед Володимиром Великим. Це виразно на кількох місцях стверджує найстарше джерело до історії України, т. зв. Несторів літопис. З нього дізнаємося, що бабуня Володимира Великого св. Ольга була християнка і багато причинилася до навернення на християнство свого внука.

Та не менше цікаві є ще такі вістки, що їх приносить цей літопис.

Коли Ігор виправився на Царгород, Греки заключили з ним в 945 році мир і договір, котрий обі сторони закріпили присягою, що його додержать. Отже при тій нагоді є в договорі виразні згадки, що між людьми Ігоря були зарівно християни, як і погани і тому для перших була вміщена присяга і закляття на Бога Вседержителя і на хрест, а для других на Перуна: "Ми же, скільки нас хрещених є, клянемося церквою святого Ілії у соборній церкві і предлежачим хрестом чесним, і хартією тією (картою, документом), що є написано у ній і не переступати з неї нічого"... "А на роті нехрещена Русь покладає щити свої і мечі нагі і проче і клянуться на все, що написано на хартії цій"... "А коли хто з князів чи людей руських, чи християнин чи нехристиянин, та переступить це, що є написано на хартії цій, і буде достойний своїм оружжям умерти, і хай буде проклятий і від Бога і від Перуна, як цей, що переступив свою клятву".... "І вранці призвав Ігор послів, прийшов на холм, де стояв Перун і поклав оружжя і щити і золото, і ходив Ігор до присяги і люди його і скільки було поганської Руси; а християнську Русь водив до присяги в церкву святого Іллі, яка є над ручаєм... бо це була соборна церква, бо було багато Варягів християн"...

Про таких варягів християн звідомляє Несторів літопис ще на іншому місці, а саме під роком 981, отже в часах, коли Володимир Великий був ще поганином. В тім році він побідив Ятвягів і вернувши складав разом з людьми своїми і боярами жертви кумирам, м. ін., як це був звик, мали в честь богів зарізати одного хлопця та одну дівчину. "І рішили старці і бояре: Киньмо жребій (льос) на синів і на дочки наші... на кого паде, цього заріжемо богам нашим. Був чоловік Божий, один Варяг, і був двір його, де нині є церква святої Богородиці, котру поставив Володимир. Цей Варяг прийшов від Греків з Царгорода з сином своїм з Іваном, поселився в Києві і **держав у тайні віру християнську.** Був у нього син Іван, гарний душею і тілом і на нього паде жребій по зависті діявола"... Старий ставив спротив та його вбили, а сина зарізали.

Варяги, про котрих тут бесіда, це були збройні дружини нормандського роду з Скандинавії, (сьогодні Швеція), що їх зустрічаємо на службі не тільки на Україні у київських та інших руських князів, але також у володарів інших країв м. ін. такі дружини були також на послугах грецького цісаря в Царгороді. Греки називали їх "баранґой". Вони бували по цілому світі та занималися не лише воєнним ремеслом, але також торгівлею, і саме вони були на Україні піонірами християнства. Та християнство ввійшло на Україну ще іншим шляхом. Ця справа не є ще докладно досліджена, тут не має таких без посередних доказів, спертих на історичних джерелах як попередні, а тільки докази посередні.

Діло в тому, що в склад київської держави, вже від часів Олега, входили Хорвати, що постачали йому дружину в поході на Царгород в 907 році, котрі заселювали область, звану нині Лемківщиною. А там на ту землю мусіла простягатися діяльність св. Методія, бо знаємо, (про це виразно каже його життєпис), що він навернув безуспішно кн. племени Вислян, що сиділи над горішньою Вислою. З Морав, де була база (підстава) діяльности св. Методія, до краю Вислян провадив шлях через область, заселену Хорватами. Місіонарська діяльність св. Методія мусіла отже зачіпити також Хорватів і ймовірно вони коли ввійшли в склад київської держави, були вже бодай в значній части християнами словянського обряду, бо в такому виді поширював св. Методій християнство, але в сполуці з Римом.

Як бачимо, почва для приняття християнства на Україні була вже приготована на довго перед його введенням, а рік 988 був тільки оконечним завершенням того процесу, розвитку, в наслідок котрого Україна ввійшла в ряди культурних народів колишнього світа.

К. С.

* * *

А нині? Де нині Володимирове велике Діло? Нині дикий большевицький див-бог у поході приніс руїну і спопелив вогнем старі святині!... Та мимо цього в народі давній дух не завмер і приймає тепер хрищення крови у тяжкій годині...

І вірмо, що прийде — з громами пора, і скелі, гори знову заговорять, і встане хрест над водами Дніпра і нинішні ідоли сплинуть до моря, як колись сплинув повалений Володимиром, божок Перун!... Український народ був і буде все вірний Христові!

P. MANNING LUMBER CO. LTD.
За найпевнішою обслугою й низькими цінами ріжного роду будівельних матеріялів вдавайтеся до нас.
10443-80th Avenue EDMONTON Phone 32051

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

ХРАМОВИЙ ПРАЗНИК У МОНДЕРІ, АЛТА.

Кілька днів перед празником падав дощ, дороги розмокли й не було надії на гарний празник. Однак, коли зближився день свята, настала нагла зміна. Вже вечером небо випогодилось, дороги поприсихали, а сам день св. ап. Петра й Павла небо було чисте, була чудова свіжа погода. По празнику знову небо захмарилось і став падати дощ.

На празник зїхалось над сподівання багато людей з околиць. Вечером перед празником монахи відправили в церкві литію, потім була проповідь і суплікація. По відправі в церкві задзвонили дзвони і нарід з свічками в руках пішов процесійним походом до "Голгофти" на Хресну Дорогу. Прегарний вид: Сіяє світлом великий залізний хрест і 14 стацій Хресної Дороги. Голосники розносять виразно далеко слова пісні й молитви. Від стації до стації іде довгий ряд людей і роздумує над зворушаючими картинами Христових страдань..

В сам день празника від рана правились тихі Служби Божі й відбувалась Св. Сповідь. Слід замітити, що в цей военний час нарід з більшою побожністю як передше горнувся до Ісуса в Св. Причастю. По утрені й акафісті процесійний похід з Найсв. Тайнами вирушив до каплиці в Голгофті, де Впр. о. Д. Попович ЧСВВ з діяконами й предстоящими відправив співану Службу Божу. Співав хор з Чипмену під проводом дириґента А. Єлиняка. Проповідь про св. ап Петра й Павла й Христову Церкву виголосив Впр. о Д. Джиґолик, ЧСВВ. Нарід у тіні дерев просив у Господа мира й захорони від нещасть у теперішний бурливий военний час.

По Службі Божій відправлено умолення перед Найсв. Тайнами й водосвяття. Опісля люди ще довго забавлялись на парохіяльному пікніку. З празнику люди вертались до своїх домів вдоволені й обновлені на душі.

Росбурн, Ман.

Дня 4. липня ц. м. ґрупка студентів з Колеґії св. Йосифа в Йорктоні, під проводом Преп. Брата Методія, виставили концерт в Народнім Домі ім. Ів. Франка, коло "Пітс Лейк". Концерт складався з кількох пісень, музичних виступів, промов і одного діяльоґа. Імена членів концертової ґрупи слідуючі: Преп. Брат Методій, голова і провідник, студенти: Федір Курило, Сильвестер Сирник, Р. Гричук, Я. Лисишин і Зеновій Садовий. В промовах попри Брата Методія дуже гарно показались студенти З. Садовий про рідну українську мову і любов до неї, і Сильвестер Сирник про красу рідної української пісні і її чаруючі милозвуки. Промови бесідників і їх чиста рідна мова, як і других студентів співаків є запорукою, що Колеґія св. Йосифа в Йорктоні сповняє своє завдання належито, виховуючи молодих людей на провідників і запевняє життєву національну будучність Українців в Канаді, що між професорами братів християнських шкіл вся ких народностей, є зарепрезентований і наш український нарід, в особі Преп. Брата Методія. Я дякую Братові Методієві як рівнож і студентам за гостину в нас і за труд, який вони поносять обїзджаючи кольонії наших поселенців, в більшій мірі тому, щоби ближче познакомити українськиій загал про правдиво виховуючу школу, Колеґію св. Йосифа в Йорктоні, Саск.

Мих. Ґлушка.

Вшанували свого пароха

(Ошава, Онт.)

Дня 7 липня відбулася несподіванка з нагоди патрона Івана.

Того дня члени і членкині місцевої греко-католицької парохії св. Юрія в Ошаві вшанували свого пароха Всч. о. Івана Перейму. Членкині - сестриці нашої парохії прилагодили вечерю, парохіяни вручили о. парохові дарунок. Дарунок вручив заступник предсідника п. П. Марків. О. парох прийняв дарунок і серед зворушення подякував всім присутнім гостям за таку пошану до нього.

П. предсідник покликав до коротеньких бесід слідуючих: Паню Григорчук, п. В. Бойка, п. І. Котовського, І. Олійника, І. Човганюка та п. В. Гулевича. На закінчення Всч. о. Іван Перейма подякував усім гостям за присуність і закликав зложити жертви на пресовий фонд "Українських Вістей".

Зложили отсі:
По $2: Всч. о. Перейма.
По 50с.: І. Олійник, В. Ґулевич, Н. Москалюк.
по 25с.: пані Полоз, В. Бойко, Ю. Калинка, О. Сворик, пані Лахман, Я. Малаховський, П. Марків, Л. Рудий, Г. Чупак, Ю. Мюзик, В. Самовоник, пані Григорчук, В. Вацко.
Разом 8.35

Кореспондент.

Вшанували своїх працівників

(Ошава, Онт.)

Дня 12 липня відбулася несподіванка з нагоди патрона Петра. В домі п. П. Головатого зібрались приятелі і знайомі. Місцевий парох о. Іван Перейма отворив вечерю молитвою. По молитві о. парох вручив дарунок в імені місцевої парохії св. Юрія для дяка п. Петра Головатого, також вручив дарунок для заступника предсідника парохії, також Петра (п. Петро Марків).

Потім гості забавлялись і весело розмовляли. Щоб дати ширшому загалові знати, що в Ошаві шанують своїх працівників, присутні гості зложили свої жертви на українську пресу. Зложили отсі:
По 50с.: о. І. Перейма, О. Сворик, Ю. Мюзик, А. Кудін.
По 25с.: Ю. Лисенко, В. Бойко, пані Григорчук, Я. Малаховський, П. Марків, П. Головатий, В. Вацко, М. Малаховський, пані А. Малаховська, Л. Рудий, . Шіян.
Разом $4.75
З того вислано для "Українських Вістей" $2.35, а другу половину для "Укр. Робітника.

М. Кителo, секретар.

Несподіванка в п-ва Косюрів

(Роял Парк, Алта.)

У неділю, 7 липня, в день св. Івана Хрестителя зїхалися знайомі та давні сусіди до п. Івана Косюра в Роял Парку. Пан Косюр є головою Б.У.К.-а на Алберту, тому і зїхалися люди, щоб справити йому несподіванку а там самим і висказати пошану.

Були гості з Лішору, Васетини, Калмару, Ледуку, Мондеру і Ст. Майкл.

Підчас побажань вручено панству Косюрам гарний дарунок — срібне начиння.

Підчас веселої гутірки й забави п. Теодор Попік з Лішор попросив гостей, щоб зложили жертву на наші українські католицькі часописи. П. Й. Попіль, зять п. Івана Косюра, займився колектою. Жертвували:
По 50с.: Г. Курило, Е. Курило, Т. Пирч, І. Козак, І. Косюр і П. Олекший.
По 25с.: І. Воркун, Т. Попік, К. Шик, О. Воркун, С. Паламарк, пані А. Іваниска.
По 35ц.: Н. Козак, Й. Попіль. Пані Ева Косюр 20с, п. Іван Іваниха 50 ц.
Разом зложили $6.00
Половину дано на "Українські Вісти" а половину на "Світло".

Під вечір, по відспіванню многоліття п-ву Косюрам і молитві, гості гості веселі розїхалися домів.

Гість.

В Китаю на кожну особу припадає 0.7 акра землі; у Злучених Державах 3.2 акрів; у Росії 18 акрів і в Канаді 35 акрів.

Нова наша норса

Ангелина Черевик

з Норквей, Саск., котра покінчила студії шпитальних доглядачок у шпиталі в Ст. Бонифес з добрим успіхом. Її батьки — Николай і Параскевія Черевик фармерують у Норквей, Саск. Є то щира і свідома українська родина. Дуже діяльні в парохії. Мають сім донечок і двох синів. У хаті свій власний хор. Сама Ангелина бодра і смілива дівчина. Вже в місцевій школі на фармах гарно писувалася в науці. Хоч спокійна, скромна, але рішуча. Поведення елеґантне, гідне наслідування. Дуже любить свою Церкву, наш український обряд. У шпиталі завжди говорила до Українців по українськи. За те Українці міста Вінніпегу люблять її і поважають. Навіть Сестри і заряд шпиталю за Ангелинину пильність залишили її в складі норс у Шпиталі Ст. Бонифес. Ми від себе бажаємо Ангелині всього добра, щастя та благословення Божого.

Взірцеві імянини

(Південний Едмонтон)

У неділю, 30 червня, відбулася дуже гарна забава в домі п. Івана Щурка з нагоди його 75-ття імянин. Зійшлися їх щирі приятелі повитати п. Щурка та побажати йому і його дружині щастя, здоровля та всього що їм наймиліше. Присутні гості вручили ювилятові невеличкий дарунок.

Громадяни Південного Едмонтону люблять і щанують п. Щурка як батька, бо він є добрий і чесний та релігійний громадянин, бере участь у товаристві й підтримує греко-католицьку Церкву.

З нагоди тих імянин п. Дмитро Гушовський виголосив коротеньку промову і сказав що ми Українці повинні підтримувати свою рідну пресу, а як добрі Канадійці — підтримувати своїми датками Червоний Хрест. На його заклик всі присутні гості радо зложили на Українські Вісти $1.50, і на Червоний Хрест $6.60.

Забавою занялися п-во Рафи, Гушовські й Адамці.

Жертводавцям щира подяка.

Степан Сахман.

Хоче союзу Британії й Америки

Цікавий і уваги гідний голос підніс недавно професор Д. Гал з університету Гарвард (в Злучених Державах) перед присутними курсантами літної школи тогож університету. Він пропонує політичний союз між Злученими Державами Америки і Британською Імперією і каже що такий союз **"є одинокним ратунком для Злучених Держав аби не датись тюремним стінам, які зближають ся до нас — до Злучених Держав".**

Професор Гал говорить що політичний союз Злуч. Держав зі всею британською імперією, чи той союз наступив би тепер, чи пізніше, отворив би нам всім ширші круги ділання, дав би нам всім майже світове, спільне горожанство. Дав би він нам не лише поширене горожанство, але сконцентрувавби в один бльок великі природні багацтва цего світа, бльок на якім можнаб покласти тривкі основи постійного і довго тревалого мира (спокою). Лише таким способом, ми Америка, каже Гал, дістанемо морські водні бази у всіх закутинах світа, а нам тих водних баз так дуже потрібно, аби ми мали яку будь силу і значіння на морях. [illegible] Злучених Держав повинен би бути тісно споріднений і спрямований до всіх наших стратеґічних потреб-вимог. Ми є тепер перед лицем тоталітарних держав (Німеччина, Росія й Італія), які не мають великої морської сили або значіння, але за те є вони сильно закріплені на суші в Европі, Азії й Африці.

Ми, в Злучених Державах мусимо в першій мірі поклада ти наші надії і віру на наші сили на морях і у воздусі. Тому нам треба лучитися з островними державами, які схочуть мати з нами політичний союз. Такими державами є: Британія, Ірляндія, Австралія, Нова Зеляндія і Япония.

Такі держави можуть стати правдивими твердинями-фортецями перед нападами і війнами зі сторони европейських солідних бльоків суші. Маючи в своїх руках і під контролею цілу сітку морських і воздушних баз (пристаней) не буде небезпеки від війн зі сторони диктаторів. І такі держави є природні союзники для Злучених Держав, кінчить професор Гал.

Думка Гала розійшлась по ґазетах в Америці широко, а також і в Канаді агенція Злучена Преса, розіслала новинку про плян Гала по всіх канадійських часописах.

Подав О. Ж.

Анґлійка схопила спадуна

Британський король винагородив одну англійську жінку, яка при помочі рушниці арештувала та взяла в полон одного німецького спадуна, що, рятуючись з літака, опустився на легкопаді на землю. Вона звеліла йому піднести вгору руки й відібрала від нього револьвер. Опісля передала владі. Ця жінка належить до жіночого відділу протилетунської оборони.

РОЗВЕЛТ ПРО ОСНОВИ СПРАВЕДЛИВОГО МИРА

У своїй публичній заяві президент Розвелт подав основи постійного мира.

Постійний мир, говорив президент, мусить бути справедливий, мусить заводити загальне обеззброєння й признавати свободу преси, слова й релігії.

Президент Розвелт заявився теж проти залицянь до "корпоративної держави".

Славна англійська фільмова артистка Грейсі Філдс, відома з комічних роль, приїде до Едмонтону 9 серпня й виступить з [illegible]

ЦЕ РІДНИЙ КРАЙ!...

Все всміхається, сміється,
Аж в простори душа рветься,
Пишається гай!

Пташенята скрізь літають,
Рвучі сліви скрізь лунають,
Всюди рай та рай!

Хочеться пісні розляти,
Усе міцно обійняти,
Бо це — рідний край!

Літаки виробляють з легкого металю

Нераз дивно стане, як може тяжкий металевий літак літати в повітрі. Колиб літаки виробляли з тяжкої сталі, то такі літаки справді були б за тяжкі до літання.

Той металь, що його вживають до виробу літаків, зовсім легкий. Втроє лекший від заліза. Дуралюміном його називають. А дуралюмін то сплавний металь.

Має в собі приблизно 94 процент легенького алюміну, 4 проценти міді та 1 процент мангану й трошки силікону. Оцей то сплавний металь і багато лекший від сталі і вдвоє міцніший. Тільки багато дорожчий від сталі.

БІДНА БАГАЧКА

Недавно померла в Брукліні старуха Раша Сільверман, що мала 65 літ.

Між лахами покійної найшли $11,970 готівкою і дорогоцінності, вартости $25,000. Такі скупарі самі не вміють жити і другим не дадуть. З них, як казав св. Бонавентура, є користь наче з безроги — аж по смерти...

НЕВДАЛИЙ ЗАМАХ СТАНУ В ЧІЛЄ

З Санто, Чілє, подають: Поліція каже, що вона попала на слід плянованого замаху стану й запобігла йому власною акцією.

Поліція каже, що замах зробила права реакційна група, за котрою стояли Націоналістична Партія, Народна Соціялістична Партія (бувша чілійська нацистична партія) й тим подібні елементи. Поліція зробила рейди на головні уряди тих груп і забрала багато документів.

ЗАТКАЛИ УСТА

Швайцарські власти закрили два часописи в Люгано, які подавали неприхильні звідомлення про італійські военні успіхи. Італійська преса повела була проти них завзяту кампанію в останніх днях і посередно довела до їх закриття.

Стережіть Здоровля

Ваш лікар то сторож вашого здоровля. Ходіть до нього періодично, щоб він міг досліджувати стан вашого здоровля. Коли він запише для вас ліки, ми будемо раді скоро і ввічливо обслужити вас.

Почтові замовлення виповняємо скоро і точно

MAZANA
ідеальна масть для екземи, сверблячок, прищів і інших скірних недуг.
Мала пачка 50с, велика $1.00.

WESTERN STOMACH POWDER
порошок для жолудка проти диспепсії, квасного жолудка, проти недуг органів травлення, при яких витворюються гази, згага, біль голови.
Пачка 75с. — 1 фунт 1.50

CREOCO COUGH ELIXIR
проти кашлю, перестуди, бронхіту і горляних іритацій. Скоро звільнює харки й увільняє подразнення.
Мала фляшка 75с., велика $1.25

TONO-VIM
має в собі вітаміни B1 і B2
побуджуючий і звітамізований тонік для виснажених нервів. Для знервованих або виснажених працею, для тих, що втратили апетит і втратили контролю своїх нервів, і інсомнії. Цей тонік має особливу вартість для тих, що вертаються до здоровля. Вітаміни B1 і B2 додано на те, щоб доповнили в організмі брак тих елементів, що є есенціяльними у зрівноваженні кріпкости тіла, мозку і нервів.
Фляшка $1.00 і 15с пересилка.

The Western Pharmacy
Sereda's Drug Store
10310-101 Street, Edmonton, Alta.
або
Sereda's Drug Store
RADWAY, ALTA.

Америка заклопотана можливістю морської битви коло Мартиніки

Американський уряд щораз більше заклопотаний можливістю морської битви між англійськими і французькими кораблями коло острова Мартиніки.

Про британські кораблі, що далі стоять недалеко від порту, одні кажуть, що вони блокують остров, інші, що вони лиш обсервують.

Британська команда каже, що вона не дала французьким кораблям ніякого ультиматy.

До французької ескадри коло Мартиніки прилучилася ще ескадра кораблів, що були вислані недавно тому до голяндської кольонії в Західніх Індіях.

ПЛЯНИ ФРАНЦІЇ

Заступник премієра, Ляваль, заявив, що Франція тепер буде перебудована на таких засадах: порядок внутрі Франції і праця для 40 міліонів Французів, а не якісь гуманні міжнародні хрестоносні походи за інші поневолені народи; справа повороту домів 10 міліонів французьких военних утікачів; усунення всяких інтернаціональних доктрин з духового життя Франції й усунення від власти тих осіб, що відгравали важну ролю в уряді "народного фронту"; дисципліна в нації, задля якої уряд, коли треба буде цього, говоритиме твердо. Замітне те, що в англійських впливових колах тих реформ не конче уважають "фашистівськими", а далі уважають їх демократичними. Вони кажуть, що демократія не конче мусить усувати лад і дисципліну. Свобода для Француза є так потрібна, що без неї він серед ніяких відносин не може обійтись, кажуть вони.

ДРІБНІ ВІСТИ

Коли президент Мексика, Карденас, відбував інспекцію фльоти, його корабель "Дурандо" не міг причалити до порту, бо вода була дуже мілка. Тоді президент роздягнувся й поплив до берега. За ним поплили всі 60 генералів та офіцерів, що були разом з ним у тій подорожі.

В Канаді, біля Ст. Томас, Онт., знаходиться цікавий історичний памятник. Ним є старинний індіянський форт який ніби то збудував індіянський ватажок Аттивандаронк. Уявляє він собою форт з подвійними стінами, а назовні є ще подвійні вали з землі. Цей ватажок і його племя вважалися "невтральними", а щоб затримати свою "невтральність", мусіли будувати свою власну "лінію Мажіно" довкола своїх осель.

Японці увязнили в Шангаю й зарядили негайну депортацію пятьох американських ґазетярів і одного шанґайського міського радного (також Американця).

Як у других краях південно-східньої Европи, так і в Румунії цього року недорід. Збір пшениці обчисляють на 7,630,000 метричних тон. Пересічна продукція в минулих роках виносила 5,000,000 тон.

500-ЛІТТЯ ДРУКАРСЬКОЇ ШТУКИ

(Докінчення зі стор. 4)

шім народі. Книжку переписувано, спільно читано, пересувано, голошено в проповідях, друком розповсюднювано, внесено в школу. Завданням цих книжок було просвітити народ і удержати його в вірі.

Ті книжки були справдішніми огнищами правдивої освіти. В них подавано саме чільне, золоте зерно для людського життя. З них черпали попередні віки невмируще добро яке доховалося і до нині. "С Богом начинаємь" — ось перше слово, на першій сторінці, першої української книжки. А Скорина піднявся книжного труду "Богу к чти и людем посполитим к науце". Підйомою і монаших книжних подвигів було очевидно не що іншого як слава Божа і добро народу.

А український нарід як в давнині так і тепер цінить добру книжку знаючи, що книжною освітою вибореe собі кращу долю.

Бо й цілий світ високо цінить книжку. Друкована книжка ввела в людське життя ніколи в давнині невиданий рух. От хочби згадати: У всіх просвітних краях несчисленна сила дітей йде в ранці до школи, щоби там вибути за зачиненими дверми кілька годин і вчитися. Уявім собі як та дітвора йде... Тихими провулками по селах, гомінливими вулицями многолюдних міст, верхами гір, понад річками, понад морями, понад озерями під сонцем палючим і серед куряви снігу — йдуть вони. До школи мчуть електричними возами, пливуть човнами по воді, верхом переїздять широкі долини, саньми їздять по снігу. Долами і шпилями, лісами і водами, безлюдними гірськими стежками йдуть і йдуть вони то одинцем то гуртками то великими юрбами. Всі вони з книжками в руках, закутані в ріжноманітне вбрання і розмовляють без ліччю мов.

А всі ті міліони людських істот шукають в книжці правди і знання.

Якби цей величезний мурашник учнів перестав метушитися, якби спинився цей всесвітний рух шкільників — то люди сталиб знова дикими.

І в нас від віків відбувався цей великий рух доки тепер його не перервали большевики. Тямити нам треба, що всі наші вороги, які хотіли нас знищити, то все посягали по наше друковане слово і замикали нашу школу. Тож піддержуймо рідну книжку і пресу, любім і цінім, дорожімся нею, але доброю — такою, що служить славі Бога і добру народа.

М-р.

ПИВО

ПОРУЧАЄ ЕКОНОМІЧНЕ, РОЗУМНЕ Й ПРИЄМНЕ ПИТВО, ЯКЕ УПРИЄМНЮЄ ГОСТИНУ І ЗВЕЛИЧУЄ ВАШ ДІМ . . .

ПИВО не є лиш природньою частиною ґраціозної та умірковано гостинности, — воно також надсподівано некоштовне. Багато людей твердять, що ПИВО є бажаною допомогою у зрівноважуванні видатків на гостини.

ДОМАГАЙТЕСЬ НАЙЛІПШОГО — ПИТАЙТЕ ЗА

ПИВОМ АЛБЕРТІЙСЬКОГО ҐАТУНКУ

"Найліпше з Пив"

This Advertisement is not inserted by the Alberta Liquor Control Board or by the Government of the Province of Alberta.

З Широкого Світа

ГАЛИФАКС ВІДПОВІСТЬ ГІТЛЄРОВІ

Сподіються, що в понеділок, 22. липня британський міністр заграничних справ лорд Галифакс відповість на "мирові" пропозиції Ґітлера. Його промова буде передана через радіо по цілій імперії і до Злучених Держав.

В авторитетних кругах кажуть, що Галифакс порушить моральний бік війни. Відповідь Гітлерові буде негативна і нема мови про мир доки не буде побита Німеччина і її націстична ідеольогія.

Ґен. Франко хоче Ґібральтару

Еспанський диктатор ген. Франко сказав у промові до офіцерів армії, фльоти і летунства, що історичним обовязком і призначенням Еспанії, вложеним на неї католицькими коронями, є "мати Ґібральтар" і поширити еспанські посілости в Африці.

"Еспанія, він сказав, має 5,-000,000 героїв, які поклали життя в боротьбі за національну єдність, і 2,000,000 жовнірів, готових змірнтись з кимнебудь і піддержати права Еспанії".

В поінформованих кругах уважають промову Франка кроком вперед у старанно приготованій кампанії приготовити населення Еспанії до будучої війни, як також повідомити кого треба про еспанські претенсії.

Еспанська преса віддавна веде протибритійську кампанію. Зараз по промові Франка 200,000-на товпа фалянгістів (фашистів) влаштувала маніфестацію серед якої вигукувала "Гібральтар є еспанський".

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ ПЕРЕД РЕЗОЛЮЦІЙНИМ КОМІТЕТОМ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ

Перед резолюційним комітетом Демократичної Партії в Злучених Державах звилася делеґація Українського Конгресового Комітету й домагалася, щоби резолюційний комітет вставив у програму Демократичної Партії й предложив краєвій конвенції до ухвалення точку про потребу встановлення в світі нового порядку, опертого на засадах самовизначення народів, демократії й відбудови для всіх народів, у тому числі й українського.

Французький письменник про упадок Франції

На днях приїхав до Канади французький капітан і автор Андре Мороа, що був приділений до головної кватири британської експедиційної армії в Франції. Минулого понеділка цей письменник і вояк висказав у Монтреалі свій погляд про те, які причини склалися на програну Франції.

"Головною причиною розбиття Франції — по думці Мороа — був брак людей та дурне недоцінювання німецьких ударних сил."

"Ми повинні були усвідомити собі, що чого ми найбільше потребували, то більшого числа армії, однак за те ми не постаралися. А то була наша смертельна помилка", так сказав Мороа.

"Ми були такі самопевні за нашу силу, що й не уявляли собі як швидко та з якою напругою працювали Німці над розбудовою своєї армії. Ми присмокталися були до старого погляду, що оборонна війна корисніша як офензивна.

"Але останніх кілька місяців дали нам научку, що фактор часу є найбільший пан, а десять дизивій сьогодні вартніші за 200 дивізій, які можуть бути готові за рік."

Щодо британської армії, то Мороа сказав так:

"Я не думаю, що британське військо билося коли лішше як підчас останніх операції у Франції. Однак акцію британської армії страшенно спинювали втікачі. Підчас повільного відступу, що йшов через Арас до Амієн, втікачі паралізували акцію армії на кожному кроці."

Мороа є тієї думки, що німецька інвазія, якою Німці грозять Британії, буде відбита, бо "британський дух ніколи ще не стояв на такій висоті, як сьогодні — а це є велика річ."

БУДУТЬ КАНОНІЗУВАТИ ЕПИСКОПА

Ідуть старання, щоб проголосити блаженним еспанського епископа мученика з Барцельони, бл. п. Мануїла Ірурїта з Альмандоза, якого замордували комуністи в часі горожанської війни в Еспанії. Підчас війни епископ мешкав у пивниці і в одежі робітника ніс потіху й поміч переслідуваним католикам. Перед самим упадком Барцельони його зрадив один із тих, що його знали. Національні війська ген. Франка знайшли змасакроване тіло в рові в північній Еспанії.

РОЗВЕЛТ ПРО ЗАМИРЕННЯ ДЕРЖАВ

Президент Розвелт назвав у розмові із журналістами пять головних основ, на яких можна б завести тривкий мир.

Обмеження зброєнь, а з часом повне розброєння всіх держав та старання підняти життеві умови кожного народу, це на думку Розвелта дві головні основи мира.

Притім держави й народи повинні жити в якнайтісніших зносинах між собою. Далі для мира конче потрібна повна свобода інформації, науки й преси, свобода релігії, свобода слова, та постійна відсутність страху, що хтось загарбає територію меншого чи слабшого сусіда.

Розвелт підкреслив, що це є чисто теоретичне міркування, одначе загально приймають що ці принципи ляжуть в основу політичної плятформи демократичної партії.

Рівночасно з цею заявою Розвелта секретар Голл повідомив німецький уряд, що Америка далі рішуче стоїть на становищі доктрини Монрова, цебто що не допустить до захоплення ніякої території на американському континенті. Він пояснив також Німцям, що американська поміч Англії буде продовжатись, тому що Злучені Держави мають на це повне право. Вони не пробують захопити ніякої території для себе в Европі.

Німецькі пляни щодо Скандинавії

Теоретик націзму, д-р А. Розенберґ, проголосив у Берліні, що Ґітлер створить з Данії, Швеції й Норвеґії "Північно-Германську Область", яка ввійде в склад німецької імперії. Загальне здивування викликав факт, що Розенберґ включив у цей плян безцеремонно Швецію, яка ще дотепер независима.

Німецькі ґазети про Петена

Німецькі ґазети холодно віднеслись до реформ маршала Петена, якими він запровадив у Франції фашистівський уряд. Вони кажуть, що ті реформи ще не охоронять Французів від воєнних відшкодувань і від кари. А в тім, кажуть вони, фашистівські реформи не можуть бути накинені згори, тільки мусять випливати здолу, від мас.

"Комик Букс" ведуть до злочину

Канадійська молодь зачитується в т. зв. "Комик Букс", які друкуються у Злучених Державах і стосами мандрують через границю до Канади. Ця 10- і 5-центова 'література' деморалізує молодь і пхає її до злочинів, чого доказом є одна судова розправа в Калґарах.

На лаві оскаржених засів 16-літній хлопець, якому закинено аж 16 переступств. Хлопець попідкидав у ріжних місцях погрожуючі листи і з кожним листом лишав підроблену кулю на пострах. До кількох домів доконав вломуй викрав дорогоцінности. Хлопець оповів, що уродився в Торонті, більшу частину свого життя провів у Ню Йорку. В лютім покинув Торонто й переїхав на захід, де став заправлятися до злодійського ремесла. Коли суддя спитав його, чому він пустився на таку дорогу, хлопець відказав, що зачитувався в "комик букс" і звідтам навчився злочинів.

Батьки, не позволяйте своїм дітям брати до рук таку страшну "літературу". Глядіть, що ваші діти читають. Допильнуйте, щоб замість "комик букс" ваші діти позичали собі книжечки зі шкільних бібліотек. Дайте їм у руки конечно молитвенник і українські діточі оповідання.

Католицькі жінки дарували 25,000 долярів

Ліґа католицьких жінок Канади жертвувала $25,000 на Червоний Хрест. Голова, пані Т. Г. Гей сказала так: "Це перша наша нагода, щоби доказати, що ми вірно працюємо для Бога й для Канади. Тепер, коли християнство від знаком завиту, ми виконаємо наш обовязок". Ліґа має 631 відділів в Канаді і 22,886 членів.

Це гарний примір для всіх.

Причини закладу Ліґи Націй

В Ґарвардському Університеті в Кембридж, Месечусетс, відбуваються літні конференції в справі сучасних подій. С. К. Ратклиф, кореспондент ґазети "Ди Лондон Спектейтор", висловив на одній з таких конференцій перед дома днями такий погляд на ролю Ліґи Націй в міжнародній політиці:

"Треба признати, що Ліґа Націй мала найближче продумані засади міжнародньої етики, знаної досі світові. А все таки перед двома місяцями Ліґа Націй розлетілася. Ліґа була побудована на існуючих системах, а всі вони вперто придержувалися свого стану посідання. Ніхто не хотів із нічого вступитися.

"Рішення Ліґи не йшли в парі з політикою держав, з котрих вона складалася. Ліґа не мала виконної сили ані авторитету. Її існування було вислідом кожночасного компромісу. Хоч би в незнатиякій норжественній формі проголошено її рішення, то вона не викликувала одушевлення. Двадцять років проіснувала вона наче тінь, але з її упадком упала теж усяка так звана міжнародня мораль."

Еспанія більше ніж подвоїла свою торговлю зі Злученими Державами за минулий рік.

Можна слати пошту з Канади до Ватикану

Поштовий уряд в Едмонтоні повідомив офіціяльно, що приймає листи (крім пакунків) до переслання до Ватикану Міста, в Римі, в Італії. Писати треба обережно, бо італійська цензура отвирає пошту до Ватикану.

Крім Ватикану не можна писати до нікого в Італії, відколи Італія є в війні з Великою Британією.

ПРО ДОВГЕ ЖИТТЯ

Чи лікарська штука може значно продовжити життя?

Тому питанню, присвятив виклад один славний лікарпрофесор у Злучених Державах. Він відповів на те питання притакуючо. Вік і зужиття нищать органи тіла дуже часто не зовсім, але частинно, в певнім порядку; говорячи образово, приблизно так, як в машині ушкодиться мотор або розірветься трансмісійний пас, а інші части машини, призначені до ріжних функцій, остають більше або менше в порядку. Отже можна вставити неначе резервові мотори в формі ліків і так направити убуток певних функцій органів. Др. Янушке показав можливість приміненния того прінціпу на примірі серця. Певними ліками, котрі оживляють чинність серця, можна роками й навіть десятками літ дальше держати в чинності слабі від старости погасаючі серця. Прелеґентові вдалося "запрягом хемічних резервових моторів" вратувати від небезпеки смерти пацієнтів, котрих серця в другій половині 60-тих років або коло 70 року життя були такі зужиті й постарілі, що здавалося, що пацієнти стоять при кінці свого життевого пляху. Деяка скількість тих пацієнтів є нині високо в 70-их і 80-их роках. Один пацієнт, котрому коло 80 року загрожувала смерть з ослаблення серця, дожив близько 100 літ. Зужиті органи гинуть деколи не через сповільнення, але через приспішення їх функцій. Примір на те т. зв. нагла смерть: подразнення, котрі нормально викликують 60 до 80 ударів серця, слідують по собі так скоро, що не може дійти до ні одного повного руху серця. Ліками, котрі сповільняють чинність серця, можна значно зменшити випадки наглої смерти. Влученням "хемічних резервових моторів" можна не допустити або усунути також інші випадки смерти органу тіла, як пр. параліжі. Також в випадках недуг, при котрих деякі функції органів зникають через перепруження, можна помогти ліками, котрі неначе заступають відпавші функції. Це важне пр. при горячкових інфекціях, при запаленні легенів, при тяжкій ґрипі, дифтерії, шкарлятині, при наслідках наркози і т. д. Прелеґентові вдалося тими середниками уникнути випадків смерти в ріжних стадіях недуг, де давніше було 25—90 проц. смертних випадків.

Німеччина вислала до Коста Ріки, центрально - американської республики, ноту, в якій нарікає, що той край не трактує Німеччини на рівні з аліянтськими державами.

Др. Дейфо.

ЛІТО

Нема кращої поради в діточій справі літом, як ця: Віджени мушву від дитини і від всього, що дитина їсть, дотикається або одягається. Це особливо важне в липні і в серпні.

Вірю, що колиб яким чудом вдалося нам позбутися мух, тоді також згинулаб страшна літна пошесть закаження кишок, що вбиває так много дітей.

Коли я щойно став лікарем в північнім Онтеріо ця зараза тоді дуже там ширилася. Мого першого літа я мав случай за случаєм тої недуги і велика скількість дітей померли. Цих дітей мами живили власними грудьми а такі діти більше відпорні на заразу, як діти, живлені пипкою.

Але тоді гляділи на мухи, як на конечне лихо. Майже не знали ще сіток на вікнах і на двері. Я скоро помітив, що мухи були беззаперечним чинником в розповсюдненні недуги, бо найбільше хорих дітей на розвільнення було якраз тоді саме, коли мухи були найбільш поширені. Муха полізе по пипці, коли дитина ссе воду — муха сяде на лиці дитині полазить по устах. Мухи залетять до кухні і до спальні.

І я зачав борбу з мухами. В кожній хаті, де мене закликали, я говорив матерям про мухи і старався переконати їх, щоб забезпечили хату і дітей перед мушвою.

Але це не пішло так легко. Звичайно, я мав спроможність говорити про мушву аж тоді, коли дитина смертельно була хора і мене закликали. Тоді шкода вже була готова. Я міг тоді лише остерегти родину перед будучим зараженням. А були такі, що не хотіли приняти моїх слів за правду, начеб мухи були аж такими лиходіями. Деякі знова цілком не уважали на мої поради. І я мусів шукати помочі в цій борбі.

Піонірами тої околиці в тих часах були канадійські Французи, віддані римо-католики, для котрих слово їх священика було законом. Я відвідав отця пароха. Він був старший від мене і був дуже уважний, що він скаже на мої слова, щоби стати моїм "сторожем". І я почав питанням: — Отче, тими днями ви мали досить похоронів — правда?

— Так, я мав — це його відповідь. — Тамтого вівтірка був похорон дитини Десжарденів, а в суботу знова Кутірів. То щось незвичайно. Думаю, що це з причини горячі.

— Ні, отче — я відповів — моя думка така, що мухи вбили тих дітей.

Думаю, що старовина помислив, що це я так з переконання говорю, аж я вияснив про закаження. Я сказав, як воно починається через бруд і зараження, і як мухи це розносять. Коли я скінчив, священик прибіцяв для мене повну піддержку. І він зачав говорити проти мух на проповідальниці, підчас відвідин родин і так довів про конечність забезпечити хати перед множенням мушви і завести сітки.

Відтоді число смертей від закаження кишок помітно зменшилося.

ГІБРАЛЬТАР

Слово "Ґібральтар" уживається на означення стихійної, непереможної сили. Це в переносному значінні. В дійсності це нездобута досі твердиня на скалі Ґібральтар, що стоїть на пригірку, вистаючім у море з Іберійського Еспанського півострова. Пригірок довгий на 4 американські милі, знаходиться в трьох четвертинах в посіданні Англії. Звідси Англія береже доступу до Середземного моря всім кораблям, бо ширина моря в тому місці виносить усього 15 миль.

Отже під Ґібральтаром треба розуміти англійську твердиню, яка попала в руки Англії в останнє в 1783 року. Є це коронна кольонія Англії. Вона творить окрему цілість для себе і дістає всю апровізацію з матірнього краю. Вона має свої городи, своє цвинтарище, свій шпиталь, дві вязниці, манастир, ґазівню. Нема там водопроводів, але воду тримають у збірниках. Це в більшості вода дощева, відповідно спрепарована для вжитку людей. Є й кериниці, та невистарчальні.

Із східньої сторони Ґібральтак спадає стрімко в море. Із західньої спад є лагідніший і там збудоване містечко-твердиня. Чужинцям не дозволено перебувати в містечку. Коли наймають яких еспанських робітників, то на ніч висилають їх в Еспанію. Від Еспанії відділений Ґібральтар смугою невтральної полоси, широкої на пів милі. На південь від містечка побудовані бараки для війська. Гармати для оборони вмуровані в камяних печерах. Вони підносяться одна понад одну як ґалерії. У пристані над самим морем може примміститися ціла фльота, бо там побудовано спеціяльні таміфортеці від моря. В доках є варстати для направи кораблів і великі припаси вугля.

Велика Британія вивозить німецьких полонених і інтернованих до британських доміній. На знимці перший такий контингент Німців прибув до Канади.

Куток Господині

Мало знані середники проти плям ріжного рода.

Плями з ржі на біллю усуваємо ось так: (цілковито нешкідливий середник) ложку цитринового соку замішати з ложечкою соли і цим плином змочити плями. По кількох хвилинах, коли пляма зникне, виполокати добре. В разі потреби, повторити це ще раз, другий.

Плями на оксамиті потерти соком з цибулі.

Плями з товщу на скірі зникнуть коли потерти такою мішаниною: 10 дека води і одно деко амонїюмкарбонат, а після цього сухим витремо до полиску.

До чого може придатися цибуля.

Лякеровані речі дуже гарно відчищуються цибулею. Нпр. лякові черевики, особливо обцаси коли стратять полиск.

2. Усі металеві, позолочені річи чистяться прекрасно цибулею. Витерти розкраяною цибулею, а по двох годинах сполокати холодною водою і не витирати.

3. Коли приложити цибулю на укушене місце (від оси, або бжоли) то усмиряє біль.

4. Шафи звичайно стоять зачинені й через те мають дуже неприємний задух, якого годі позбутися. Треба отже покраяти дві-три цибулі і замкнути на кілька годин у шафу. Цибуля втягне поганий запах, а запах з цибулі легко провітрити.

Як відсвіжити мясо, що почалося псувати. Багато мороки має кожна господиня в літі з мясом, яке у спеки дуже скоро псується.

Таке не зіпсуте ще, лише надпсуте, не зовсім свіже мясо треба сполоскати в добре рожевій воді з кілька зерняток калі гіперманґані, а зараз віддзискає свій свіжий кольор і запах.

До речі: калі гіперманґані це дезенфекційний середник, якого уживають при полосканні ран, горла і т. п.

Як переховувати телятину, щоб не псувалася і добре скрушіла. Коли хочемо переховувати сиру телятину з одного дня на другий, ба навіть третій, то заляймо її солодким сирим молоком, хай аж молоко стнеться, скваснїе.

Телятина буде не тільки зовсім свіжа, але й так скрушіє, що в смаку нагадуватиме зовсім курчата.

Як використати салату, що пішла в штовбур. З листя можете зробити голубці як з бурачанки, а штовбурці обібрати з верхної лупини й наквасити так само, як молоденькі огірочки з кропом, часником, сіллю. Як хочемо щоб скорше квасилися, то наливаємо троха теплою водою й даємо малу грудочку квасного тіста.

Як робити овочеві повила

Багато господинь в цій порі року зачинають виробляти всякі повила для домашнього вжитку, а також і для висилки жовнірам до Европи. Доміньяльний Департамент Хліборобства подає деякі вказівки щодо виробу повил, які можуть допомогти у виробі дійсно доброго продукту.

1. Овочі мають бути зрілими й здоровими та добре підібраними.

2. Посудина має бути принаймні два рази більша чим обєм самих овочів.

3. Найліпше вживати емалеві або алюмінієві посудини.

4. Зважувати та міряти потрібно дуже точно. Інструкції, подані в приписах, треба точно виконувати.

5. Як можливо, вживайте термометру.

6. Як хочете повила післати на дальшу віддаль, варити їх треба до більшої густоти чим звичайно.

7. При варенні повил, перемішуйте рідину часто, щоб не пригоріло та рівномірно варилося.

8. По відставленні з огня, лишіть стояти спокійно пять мінут, щоб піна зібралась на горі. Потім зберіть піну, добре вимішайте й розлийте до посудин.

9. Як що металеві посудини, куплені спеціяльно для повил, були закриті в скриньках, немає потреби їх мити. Коли ж посудини були завчасно відкриті, їх треба вимити кипячою водою й просушити в теплім або гарячім місці, найліпше біля печі.

10. Наповнюйте посудина мало що не до самого вінця. Потім дайте їм охолонути.

11. Вважайте щоб повила не дісталися на зовні посудини, де стикається покришка з самою посудиною. Коли таке станеться, повітря буде проходити й повила зіпсуються.

12. Зверху на повила в посудинах кладіть кільце воскового паперу, ще нім посудини закриєте.

13. Посудини треба обтерти після того як вони закриті, але не ставте їх до води.

14. Наліпіть написи коли повила вже охололи.

Приписи на повила

Повила з суниць.

Потрібно:
10 фунтів суниць.
12 фунтів цукру.

Виберіть свіжі, дозрілі суниці. Почистіть і обмийте. Зважте овочі й цукор. Висипте овочі до поливяної посудини й зверху на них висипте цукор. Нехай так стоять цілу ніч. Потім варіть на мірнім огні, доводячи температуру до 221 степеня Ф., або до 19 фунтів тиснення в спеціяльних посудинах до варення повил.

Повила з малин.

Потрібно:
5 фунтів чистих малин.
6 і пів фунтів цукру.

Вживайте лиш міцні, добре дозрілі ягоди й обмийте їх наколи потрібно. Зважте овочі й цукор. Добре змішайте й варіть до температури 221 степення Ф., або до 10 фунтів тиснення.

Повила з малин та червоних порічок.

Потрібно:
9 фунтів овочів.
13 фунтів цукру.

Беріть однакову міру малин та обібраних порічок (червоних). Змішайте овочі й додайте цукор та варіть до температури 221 степення Ф., або 20 фунтів тиснення.

Повила зі сливок.

Потрібно:
4 і пів фунти сливок.
6 і пів фунтів цукру.

Вживайте сливки сорту Борбенк, Ломбард, Ґрін Ґейдж або Дамсон. Обберіть хвостики й добре обмийте. Роздусіть їх приладом на роблення бараболяної кашки (пото тейто машер) щоб витиснути з них сік. Варіть на легкім огні десять мінут в закритій посудині. Додайте цукор і варіть аж до температури 221 степення Ф., або до 9 фунтів тиснення. При кінці варення багато кісточок можна зібрати переливаючи до інших посудин.

Повила з агресту.

Потрібно:
4 і пів фунта агресту.
6 і пів фунтів цукру.
1 фунт води (2 горнятка).

Помийте та обберіть агрест дуже уважно. Варіть у воді пятнадцять мінут на легкім огні. Додайте цукор і варіть до температури 221 степення Ф., або до 21 фунта тиснення.

Повила з чорних порічок.

Потрібно:
9 фунтів порічок.
13 фунтів цукру.
1 кварту води (4 горнятка).

Добре обберіть та обмийте порічки. Варіть у воді пятнадцять мінут на легкім огні. Додайте цукор і варіть до температури 221 степення Ф., або до 21 фунтів тиснення.

ГОЛОВНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО в справах: Звязок зі Старим краєм, горожанські папери, шифкарти, купно-продаж гавзів, акрів, фармів та інших ріжних справ. Заучіть марку на відповідь.
D. GERYCH, Notary Public, 652½ Main St., Winnipeg. Res. Tel. 21 176.

ЮВИЛЕЙНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ

Несподіванка в п-ва Косюків, Роял Парк, Алта., з нагоди імянин п. Івана Косюра, принесла збірку на "Українські Вісти" $3.00
До збірки закликав п. Т. Попік. П. Йос. Попіль перевів збірку а прислав допис і жертву п. Ів. Козяк.

Несподіванка з нагоди імянин Всч. о. Івана Перейми, яку влаштували члени і членкині парохії св. Юрія в Ошаві, Онт. принесла збірку $8.35
До збірки закликав о. І. Перейма. Збірку і допис прислав п. М. Кителя.

Несподіванка з нагоди імянин п. Петра Головатого в Ошаві, Онт., принесла збірку в сумі $2.35
Збірку і допис прислав п. М. Кителя.

На заклик п. Дм. Гушовського підчас забави з нагоди 75-літніх уродин п. Івана Щурка в Едмонтоні, зібрано . 1.50

Всім ласкавим зарядчикам і жертводавцям щира наша подяка.

Адміністрація.

УКРАЇНЦІ МІСТА ЕДМОНТОНУ!

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ ДІМ В ЕДМОНТОНІ ЗАПРОШУЄ ВАС НА ПОВАЖНИЙ І

Великий КОНЦЕРТ

що відбудеться на дохід

Канадійського Червоного Хреста

Своєю присутністю а з тим і жертвою докажіть, що Вам не рівнодушна боротьба, яку Канада веде з ворогом; що Вам не рівнодушна поміч яку дає Червоний Хрест тим, що пішли на поля боїв за добро і честь і волю Канади.

Концерт відбудеться в Меморіял Галл

(біля Мекдоналд Готелю й Публичної Бібліотеки)

В НЕДІЛЮ, О ГОД. 8.45 ВЕЧЕРОМ.

Колекта при вступі на салю.

З Укр. Народнього Дому в Едмонтоні

Подаємо до загального відома всім співакам, що проби співу відбудуться в середу і пятницю вечером.

* *

В неділю, 28. липня, о год. 8.45 вечером, Народній Дім устроює ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ в Меморіял Галл на дохід Канадійського Червоного Хреста. Всі Українці повинні численно прийти.

Заряд Нар. Дому.

Спортовий Зїзд Молоді в Голар, Саск.

В ДНЯХ 27 і 28 ЛИПНЯ

СУБОТА, 27-го липня:
- Год. 9 до 2 — Катехізм.
- Год. 2 до 5 — Сповіді для дітей і молоді.
- Год. 7.30 — Молебень до П. Діви Марії.
- Проповідь до Молоді — о. Корба.

НЕДІЛЯ, 28-го липня:
- Год. 7 до 9 — Сповіді.
- Год. 9 — Чит. Служба Божа
- Год. 10 — Служба Божа, співає хор з Модел Фард.
- Год. 12 — Обід.
- Год. 2 до 4 — Хорові пісні: Хор з Модел Фард.
- Промови: о. П. Криворучка, п. Орест Жеребко, Бр. Методій Ч.Б.Х.Ш., о. Корба.
- Год. 4 — Спортові та інші забави для молоді і старших на площі і в Народнім Домі.

Едмонтонські театри продали воєнних марок на $10,000

В понеділок минулого тижня відбулися по всіх кіно-театрах Канади спеціяльні вистави на дохід війни. Гість не платив за вступ нічого, бо за гроші, які він дав при касі, дістав воєнні щадничі марки. І так едмонтонські театри продали в той спосіб щадничих марок на $10,000.

В Калґарах продано в такий самий спосіб тих марок на суму $18,996.

Бандит тяжко побив 78-літнього старця

На 78-літнього Едмонтонця, Джана Келлія, напав у вівторок невідомий бандит і тяжко побив його в льоху його власного дому.

Річ малася так: Як Келлі працював у льоху свого дому, в задні двері застукав якийсь чоловік. Келлі спитав хто то. Чоловік відповів: "Мітер рідер". Келлі сказав: "Увійдіть!" Невідомий чоловік увійшов і відразу заатакував Келлія. Він ударив його кілька раз в лице, а далі копнув його так, що той упав на долівку. Як Келлі опинився на долівці, напасник почав обшукувати його кишені. Побитий не чув коли напасник вийшов з його дому, але як прочутився пішов до сусідного мешкання й дав знати поліції.

Прибувший поліцай знайшов на долівці $2,380 і годинник старого. Бандит, видимо, хоч і шукав за грішми, не завважив як гроші, що були сховані в брудний полотняний мішечок, випали з Келлієвої кишені; годинника мабуть не хотів брати.

Бандит побив того старця дуже важко: повідбивав йому утробу, поламав ребра, порубав шкіру на лиці, на голові, на тілі. Келлі лежить тепер у грізному стані в шпиталі.

Чотири місяці тому Келлі витягнув з банку свої ощадности й держав їх дома. Мабуть хтось довідався про це й це саме спричинило напад.

Поліція шукає за бандитом, бо сподівається, що він один із тих, котрі напали були в Едмонтоні на чоловіка з Лак ля Біш (Германа МкҐлона) й так важко побили його, що він за тиждень помер.

НЕ ЗАНОСИТЬСЯ НА КОАЛІЦІЙНЕ ПРАВЛІННЯ В МАНІТОБІ

Від деякого часу почали були кружляти несправджені вістки, що премієр Брекен плянує створити коаліційне правління в Манітобі. Коли ж премієр Брекен приїхав минулої суботи з Оттави до Вінніпеґу і його спитали про те газетні репортери, він дав заперечуючу відповідь.

ВТОПИЛОСЯ ТРОЄ В МАНІТОБІ

В Вінніпеґу впала до Червоної ріки сім літня Елдора Томпсон і втопилася. Василь Самчук з Комарна втопився в Виннипеґ Біч, а 20-літній Василь Вовк, з Елма, втопився в Нідрі, на манітобсько-онтерійській границі.

Норвезькі діти врятували $9,000,000 золота

В часописі "Нюз Повст" що виходить у Балтимор, появився допис, як норвезькі діти врятували стільки норвезького золота, що вартує 9 міліонів долярів. Ще 1 липня до пристані Балтимор приплив невеличкий корабель "Бомма" з норвезьким золотом до Ню Йорку.

Коли Німеччина напала на Норвеґію, норвезький уряд врятував і заховав значну кількість золота з державної скарбниці. Пізніше, коли Німеччина розпочала наступ на західньому фронті, в один невеличкий морський залив Норвеґії заплив корабель "Бомма."

Там його доглянути неможливо було, бо понад заливом понависали дерева. І от туди, до корабля, через шість тижнів звозили норвезькі діти з криївки золото на своїх саночках. А що дітей із саночками скрізь побачиш у Норвеґії, то діти що звозили золото до корабля, не звертали на себе уваги німецьких вартових.

Часом помагала дітям і старша жінка. Тягнула більші саночки за собою, на верху яких на пачках із золотом сиділи діти. А тому забрало аж 6 тижнів щоб перевезти все скрите золото з криївки до корабля, бо криївка находилася 35 миль від заливу, де стояв корабель.

А коли вже перевезено все укрите золото, одної темної ночі корабель пустився в дорогу до Злучених Держав.

ДРІБНІ ВІСТИ

Лотиський комуністичний уряд вислав делеґацію до Москви просити Сталіна, щоб ласкавий був прилучити Латвію до Советського Союзу.

А може не прийме?...

В Алберті назначено вже урядників обовязкової домініяльної реєстрації, що має відбутися на другий місяць. У списі тих урядників є й два Українці в веґревільськім виборчім окрузі: Н. С. Шевчук з Виллингдону та Йосип Н. Волянський зі Скаро.

Британійська воєнна фльота почала в вівторок засівати море кругом італійських берегів своїми мінами.

Британійська преса обговорює конечність союзу Британії і Злучених Держав на Далекому Сходії. Лондонський "Експрес" пише, що Британія має досить потужної сили, щоб нічого не здати Японії на Далекому Сході. Відносно Японії ми повинні стисло співпрацювати зі Злученими Державами."

В Арґентині арештують Німців в обаві перед "пятою колюмною".

В Британії інтерновано понад 16,000 ворожих чужинців. 7,500 інтернованих мужчин перевезено в заморські території, головно до Австралії й Канади. По день 9 липня до Канади перевезено 2,700 самітних ворожих чужинців.

Фашистівська Франція буде вишколювати свою молодь по гітлерівських зразках. Французький уряд каже, що коли Німеччина побила Францію у війні, то "це сталося завдяки раціональному вишколові її молодого покоління".

Помер найвищий чоловік. В одному з американських міст помер 22-літній Роберт Вадлов, який виріс на 8 стіп і 3 цалі і був найвищою людиною в світі. Важив 491 фунтів. Смерть наступила в наслідок запалення в коліні.

Французьке фашистівське правління під головуванням Петена плянує перенестися з Віші до Парижу. Перед тим уряд "вичистить" Париж від "небажаних елементів", ворожих до нової влади.

Европейська війна принесла для Гаїті небувалу економічну депресію.

В Газі, столиці Голяндії вибухли заворушення . Газький посадник видав осторогу, коли мешканці не спинять ворожих розрухів, він зарядить гострі міри і поліція спинить їх репресіями. (Голяндія під окупацією Німеччини.

Голяндський дипльоматичний представник у Вашингтоні сказав минулого тижня, що під час нападу німецьких літаків на Ротердам, німецькі бомби вбили в тому місті за час сім з половиною мінути 30,000 осіб.

Два американські часописи, що виходять у Ню Йорку, "Лейбор Павер" і "Сошіялист Лейбор", заборонені в Канаді.

Італійська висока команда твердить, що італійські боєві літаки ушкодили три британські воєнні кораблі "Гуд", авіоносець "Арк Роял" та авіоносець "Іґл". З Лондону вже було заперечення про яке-небудь ушкодження "Гуда."

Нова Зеляндія має робітничий уряд. Той уряд прийняв тепер до міністерського кабінету двох членів з Національної Партії і так створив воєнний кабінет.

Ворожі літаки знов атакували британійську твердиню — браму до Середземного Моря — Ґібральтар, дня 18 липня. Від бомбардування згинуло троє людей а кілька зазнали поранень. Це перші жертви в Ґібральтарі.

Премієр Чорчил відбув 18-го липня інспекцію маринарки й оборонні приготування проти інвазії в південній Англії.

Дня 18 липня премієр Чорчил сказав у парляменті, що вихід дітей з Британійських Островів до доміній і Злучених Держав є дуже небажаний та що він не вірить, що така річ вплине додатньо на мілітарні ділання.

Еспанія зірвала дипльоматичні зносини з американською республикою Чіле. Чіле має уряд "популярного фронту", Еспанія — фашистівська.

Еспанський диктатор Франко підписав 18 липня декрет, яким зобовязує роботодавців і всі приватні й державні установи платити своїм сталим робітникам також за неділю. Робітничі заробітки відразу піднеслися на одну шестину дотеперішньої платні.

Заки пічнеться зима, в Канаді буде готових бараків для приміщення 150,000 вояків.

Залізничий пасажирський бизнес у Канаді дуже замітно поправився. Він тепер найплатніший за останніх вісім років.

Дарунків доброї волі дістала домініяльна скарбниця від Канадійців за останніх кілька тижнів на суму $416,000. Ті дари в грошах зложили люди переважні бідні.

Гітлер відзначив своїх ґенералів. Маршала Ґерінґа підніс до ранги "державного маршала великої Німеччини"; начального вожда німецьких армій ґенерала-полковника Бравхіча, і ґен. полковника Рунштедта, головного вожда в війні з Польщею, іменував маршалами.

Ейра (Ірляндія) кличе під зброю 400,000 мужчин для оборони краю перед можливою німецькою інвазією.

Злучені Держави вступлять до війни перед Різдвом, якщо Розвелт буде поновно вибраний на президента. Таке сказав ГовардФерґусон, попередній канадійський високий комишенер до Англії і б. консервативний премієр Онтерія.

Доміністяльний парлямент буде відрочений з початком серпня.

В Едмонтоні помер у шпиталі 78-літній Джан Келлі, не відзискавши притомности. На нього напав у салері його дому невідомий грабіжник і побив до непритомности. Це вже другий чоловік в Едмонтоні за короткий час, що через подібних обставин був нападений невідомим опришком і побитий в грабункових цілях.

ДЛЯ РІДНИХ ШКІЛ

Маємо ПЕРШУ ЧИТАНКУ М. Мативійчука, ціна 45 центів. Замовлення з грішми посилайте на адр.:
UKRAINSKA TORHOWLA
806 Main St. Winnipeg, Man.

ПОШУКУЄМО

ОРГАНІЗАТОРА ПРЕСИ

Адміністрація "Українських Вістей" пошукує освіченого чоловіка в середнім віці, який подорожував би по Канаді для поширення "Українських Вістей" і в тій ціли: виголошував відчити про пресу, поширював часопис та виконував інші пляни для поширення нашого часопису в кожній околиці. Також мігби працювати в Адміністрації.

Платня та інші услівя будуть подані листовно.

Зголошення слати на адресу:

UKRAINIAN NEWS
10012-109th Street, Edmonton, Alta.

Панна Джонс Бере Вакації

Бігає по піску — забавляється камінцями в качки і качурі — вона є образом здоровля. Її купелеві сандали пасують до її одіння — всьо є до ладу. Як бачите, то літо є дуже важною порою для неї.

Вона має своє одіння від ІТОНА так само як в більшости її приятельки. Купелевий одяг, капчики, камера, олій до натирання скіри, все приходить почтою, вибране з катальоґа! Її місце є на сонці — вона хоче бути гарно пристроєною — тому вона вибирає ІТОНА!

T. EATON Co. LIMITED
WINNIPEG CANADA

ГУМОР

— Я вас видів вчера в церкві...
— А я вас не завважав...
— Можливо, що ви мене не виділи, бо я ходив з тацою за колектою...

* * *

Судя: — Ми засудили вас на чотири роки вязниці. Хочете до цього присуду ще щось додати?

Засуджений: — Ні, дякую, чотири роки вистарчить.

* * *

Він: Скажи мені хоч одно слівце, а ущасливиш мене на віки.

Вона: Дурень!

* * *

— Бабуню, тримайте язик за зубами!
— Та біда, що не можу, панонько, бо не маю ані одного зуба.

* * *

Мама: Івасю, як ти міг свого малого братчика вдарити в живіт?

Івась: О, мені цего жаль, мамцю, але то його вина. Він обернувся.

* * *

Менеджер: З ваших свідоцтв бачу, що ви мали аж 4 місця в протягу одного місяця.

Старающийся о роботу: То лиш свідчить, як мене всюди потребують.

* * *

Підчас кризи.

— Пощо ви продали мені коня що не хоче їсти?
— Що ж вам шкодить? На нинішні часи такий кінь найліпший.

* *

Бідний тато.

Вчителька питає: "Чому ти, Ганю, не скінчила свого рисування?"

Ганя: "Перепрашаю, пані, але тато вже не мали більше часу."

* *

Славко і Данко в часі забави посперечалися.
— Твій тато швець а мимо того твої черевики подерті.
— А твій тато дентист, а мимо того твій менший брат не має зубів.

* *

Студентка, опускаючи колеґію, прощає професора й каже:
—О, пане професоре, як дуже зобовязана я вам за те все знання, яке я тепер посідаю!
— Не говоріть про такі марниці.

* *

Усміхнений дентист входить до почекальні й питає:
— Отже хто з вас жде на мене найдовше?
— Я, — каже кравець, і показує йому незаплачений рахунок.

* *

Пацієнт (у дентиста): — Я думаю, що цей зуб ви потрапите легше вирвати, як попередній: я можу його рухати двома своїми пальцями.

Дентист: Так... ви потрапите навіть одним пальцем коровячий хвіст...

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block, Edmonton, Alta.
Телефон 21642

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
Mundare, Alta.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

Петро Ґрещук, B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
веде канцелярію спільно з
TIGHE & WILSON
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах
716 McLeod Bldg. Edmonton
Телефон 28196

Harvie & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по українськи

Николай Бартман, B.A. LL.B.
Адвокат
веде справи цивільні й кримінальні у всіх судах Брит. Колумбії.
501 Holden Bldg., Vancouver, B.C.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

22 липня, 1940.

Овес —	
Но. 2. С. В.	16
Но. 3. С. В.	14
Ячмінь —	
Но. 1 С. В.	18
Но. 2 С. В.	18
Но. 3 С. В.	17
Жито —	
Но. 2. С. В.	25
Но. 3. С. В.	20

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	650—700
Середні	575—650
Звичайні	425—550
Ялівки —	
Добрі до вибраних	625—700
Звичайні до середніх	525—600
Корови —	
Добрі	375—425
Звичайні до середніх	275—375
Бугаї	350—500
Годівник —	
Добрі	550—575
Інші вдолину від	500
Телята —	
Добрі до вибраних	600—650
Інші вдолину від	550
Свині —	
Бейкони	8.00
Яйця —	
Гуртівники влатять за посилки з фармів.	
Великі А	15—17
Середні А	13—15
Ґрейд Б	12—14
Ґрейд С	10—12
Сметана (з доставою) —	
Спеціяльний ґрейд	19
Но. 1	17
Но. 2	13
Без ґрейду	8

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

22 липня, 1940.

Пшениця —	
Но. 1 Нортерн	71
Но. 2 Нортерн	68
Но. 3 Нортерн	65
Но. 4 Нортерн	63
Но. 5 Нортерн	59
Но. 6 Нортерн	57
Фід	53
Трек	71
Ячмінь —	
Но. 1 С. В., 6-гранний	34
Но. 1. С. В., 2-гранний	39
Овес —	
Но. 2 С. В.	32
Но. 3 С. В.	30
Жито —	
Но. 2 С. В.	45
Но. 3 С. В.	40
Лен —	
Но. 1 С. В.	129
Но. 2 С. В.	125
Но. 3 С. В.	118

НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ

біль в руках, ногах, крижах. Ті недуги уступають по ужиттю "Мізар". Великий слоїк коштує $6.25, малий $4.25. Належитість висилайте разом з замовленням на адресу:
MARTA LOZINSKA, Dep. 2.
2325 N. Mulligan Ave., Chicago, Ill.

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

Д-Р ІВАН ОРОБКО
Лікар і Оператор
207 MOSER RYDER BUILDING
EDMONTON, ALTA.

Тел. офісу 24681. Тел. дому 27862
Д-Р М. М. СЕРЕДА
Лікар і Оператор
533 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЙОСИФ БУЛАНЖИ
Лікар, Оператор і Акушер
BOULANGER Bldg., EDMONTON
Телефон 22009

ДОКТОР Й. МЕҐАС
Лікар, Оператор, Акушер
10164A-101st Srteet, EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24645

Office Tel. 27442 Res. Tel. 33795
DR. JOHN LESIK
Дентист
403—4 Moser Ryder Building
101st Street Edmonton, Alta.

Тел.: — Дому: 27010. Офісу: 25276
Д-р Н. Е. Никифорук
D.M., L.M.C.C.
Лікар — Акушер — Оператор
708 McLEOD BUILDING
EDMONTON, ALTA.
(В будинку напроти почти)

Тел. офісу 21221. Тел. дому 31222
ДР. ІВАН МІСЬКІВ
Лікар і Оператор
232 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЮРІЙ ДРАҐАН
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
з практикою по шпиталях у Рочестері, Филаделфії, Бостоні, Ню Йорку та Балтимор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask.
(коло сієнарської стації)

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
Дентист — Dentist
428 Tegler Building
EDMONTON, ALTA.

ПИТАЙТЕ ЗА —

Виробляємо в Едмонтоні.

Кравецька Робітня

Робимо мужеські й жіночі Сути й Оверкоти. — Продаємо шкіряні Футра по дуже умірковнаних цінах.

WESTERN TAILORS
9753 Jasper Ave., Edmonton, Alta.
Тел. 24303. Власт. John Krywko

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й Тяґарові Вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10352 - 104 St., Edmonton, Alta.
Тел. 26522 .. Тел. уночі 72569

336 цивільних осіб зістало вбитих в Англії з німецьких літаків від 18 червня. 476 були поважно покалічені.

ДОРОГІ ЧИТАЧІ

Замало говорити, що Ви читаєте "УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ", коли дата на наліпці показує, що Ви винні за цей часопис. Виявіть свою прихильність ділом, засилаючи свою передплату ще сьогодні. Коли зробите це, то Ви станете ПРИЯТЕЛЕМ "Українських Вістей", бо Ваша передплата буде заплачена наперед.

АДМІНІСТРАЦІЯ.